

PROTOKÓŁ POSIEDZENIA W DNIU 20 MARCA 2008 R., CZWARTEK

(2008/C 271/04)

(Posiedzenie zostało otwarte o godz. 9.10)

OBRADOM PRZEWODNICZYŁA: GLENYS KINNOCK

Współprzewodnicząca

1. Zastępcy

Współprzewodnicząca ogłosiła następujące zastępstwa: John Attard-Montalto (za Genowefę Grabowską), Philip Bushill-Matthews (za Raymonda Langendriesa), Neena Gill (za Karin Jöns), Alain Hutchinson (za Elisę Ferreirę), Marie Anne Isler Béguin (za Mikela Irujo Amezage), Christa Klaß (za Antonia López-Istúrizza White'a), Jo Leinen (za Lissy Gröner), Eugenijus Maldeikis (za Annę Zaborską), Mario Mauro (za Carlosa Coelho), Alojz Peterle (za Riccardo Ventre), Kyösti Virrankoski (za Bernarda Lehideux), Luis Yañez-Barnuevo (za Zitę Gurmai) i Zbigniew Zaleski (za Esther Herranz Garcíę).

2. Zatwierdzenie protokołu posiedzenia w dniach 18 marca 2008 r., wtorek po południu, i 19 marca 2008 r., środa rano

Protokół został zatwierdzony.

Współprzewodniczący złożyli kondolencje w imieniu Zgromadzenia z powodu niespodziewanej śmierci dr Chosani Njobvu dnia 19 marca; kondolencje zostaną przesłane jego rodzinie oraz kolegom parlamentarzystom w Zambii.

3. Migracje: debata (bez rezolucji)

Współprzewodnicząca przedstawiła zagadnienie.

Głos zabrali: John Attard-Montalto, Roch Marc Christian Kaboré (Burkina Faso), Zbigniew Zaleski, Imbarcouane Assarid (Mali), Joseph Borrell Fontelles, Ratu Seremaia Cavuillati (Fidzi), Marie Anne Isler Béguin, Amadou Cire Sall (Senegal), Alain Hutchinson, Thierno Ousmane Diallo (Gwinea), Shaw Kgathi (Botswana), Luis Yañez-Barnuevo, Musa Hussein Naib (Erytrea), Waven William (Seszele), Ana Maria Gomes, Errol Humphrey (Barbados) i Alexander Baum (Komisja Europejska).

4. Zmiany klimatu i ich społeczny i środowiskowy wpływ na kraje AKP: debata (bez rezolucji)

Współprzewodnicząca przedstawiła zagadnienie.

Głos zabrali: John Bowis, Lucie Milebou Aubussou (Gabon), Alojz Peterle, Kumaree Rajeshree Deerpalsing (Mauritius), Garang Deng Dekuek (Sudan), Marie Anne Isler Béguin, Komi Selom Klassou (Togo), Baltazar Diogo De Sousa (Angola), Bernadette Lahai (Sierra Leone), Ana Rita Sithole (Mozambik), Clermont Mahazaka (Madagaskar), Waven William (Seszele) i Alexander Baum (Komisja Europejska).

5. Zwięzłe sprawozdania na temat warsztatów

- Ljudmila Novak w sprawie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w Słowenii;
- Bernadette Lahai (Sierra Leone) w sprawie agroturystyki w Słowenii;

- Olle Schmidt w sprawie polityki Słowenii dotyczącej mniejszości.

6. Głosowanie nad projektami rezolucji zawartymi w sprawozdaniach trzech komisji stałych

- Sprawozdanie w sprawie doświadczeń z europejskiego procesu integracji regionalnej istotnych dla krajów AKP (ACP-EU/100.203/08/fin.) — Komisja Spraw Politycznych
Współsprawozdawcy: Bornito De Sousa (Angola) i Filip Kaczmarek

Poprawka 1 została przyjęta.

Zmienioną rezolucję przyjęto jednogłośnie.

- Sprawozdanie w sprawie kwestii bezpieczeństwa żywnościowego w krajach AKP i roli współpracy AKP-UE (ACP-EU/100.205/08/fin.) — Komisja Rozwoju Gospodarczego, Finansów i Handlu Współsprawozdawcy: Mohamed Ali (Etiopia) i Alain Hutchinson

Poprawki 1, 2, 3 i 4 zostały przyjęte.

Rezolucja, po poprawkach, została przyjęta, przy 1 głosie przeciw.

- Sprawozdanie w sprawie społecznych i środowiskowych skutków programów dostosowania strukturalnego (ACP-EU/100.202/08/fin.) Komisja Spraw Społecznych i Środowiska:
Współsprawozdawcy: Alma Oumarou (Niger) i Gay Mitchell

Grupa ALDE złożyła jedną poprawkę ustną do poprawki 3; poprawka ustna została przyjęta.

Grupa ALDE złożyła wniosek o głosowanie podzielone nad poprawką 5 i trzy części zostały przyjęte.

Grupa PPE-DE złożyła wniosek o osobne głosowanie nad punktem D preambuły; wniosek został odrzucony.

Grupa PPE-DE złożyła wniosek o głosowanie podzielone nad punktem N preambuły; pierwsza część została przyjęta, a druga odrzucona.

Poprawka 2 została odrzucona.

Przyjęto poprawki 1 i 4.

Zmienioną rezolucję przyjęto jednogłośnie.

7. Głosowanie nad projektami rezolucji pilnych

- **Projekt rezolucji pilnej w sprawie sytuacji w Kenii (ACP-EU/100.269/08/comp.)**

Johan Van Hecke złożył poprawkę ustną do ust. 13; poprawka została przyjęta.

Delegacja z Ugandy złożyła poprawkę ustną do poprawki 2; poprawka ustna została przyjęta.

Przyjęto poprawki 1, 3 i 4.

Zmienioną rezolucję przyjęto jednogłośnie.

— **Projekt rezolucji pilnej w sprawie sytuacji w Czadzie (ACP-EU/100.270/08/comp.)**

Złożono wniosek o przegłosowanie całej rezolucji w osobnych Izbach.

Rezolucja została odrzucona (głosowanie AKP: 14 za, 24 przeciw i 3 wstrzymujące się; głosowanie UE: jednogłośnie za).

Głos zabrali: Michael Gahler, Imbarcouane Assarid (Mali), Marie-Hélène Aubert, Miguel Ángel Martínez Martínez, Marthe Amon-Ago (Wybrzeże Kości Słoniowej), Ana Maria Gomes, Zbigniew Zaleski, Garang Deng Dekuek (Sudan), Jo Leinen, Rainer Wieland, Alma Oumarou (Niger) i Jürgen Schröder.

Astrid Lulling złożyła wyjaśnienie w związku z głosowaniem nad rezolucją w sprawie bezpieczeństwa żywnościowego.

8. Sprawy różne

Olle Schmidt złożył wniosek w sprawie przestrzegania Regulaminu w związku z interwencją podjętą przez członka AKP z Erytrei w sprawie uwięzienia szwedzkiego dziennikarza Dawita Isaaka.

Współprzewodnicząca podziękowała słoweńskim władzom za gościnność oraz wszystkie wysiłki związane z organizacją 15. sesji Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego w Lublanie i towarzyszących jej imprez.

Współprzewodnicząca wspomniała o zbliżającym się przejściu na emeryturę Annicki Lefèvre z sekretariatu UE, która pracowała we Wspólnym Zgromadzeniu Parlamentarnym przez 34 lata.

9. Termin i miejsce 16. sesji Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego

16. sesja WZP odbędzie się w dniach 23–28 listopada 2008 r. w Port Moresby (Papua Nowa Gwinea).

(Posiedzenie zostało zamknięte o godz. 11.45)

Wilkie RASMUSSEN i
Glenys KINNOCK
Współprzewodniczący

Sir John KAPUTIN i
Dietmar NICKEL
Współsekretarze generalni

ZAŁĄCZNIK I

ALFABETYCZNA LISTA CZŁONKÓW WSPÓLNEGO ZGROMADZENIA PARLAMENTARNEGO

Przedstawiciele AKP

RASMUSSEN (WYSPY COOKA), współprzewodniczący
ANGOLA (wiceprzewodniczący)
BURKINA FASO (wiceprzewodniczący)
REPUBLIKA KONGA (wiceprzewodniczący)
DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA KONGA
(wiceprzewodniczący)
ETIOPIA (wiceprzewodniczący)
GAMBIA (wiceprzewodniczący)
GUJANA (wiceprzewodniczący)
PAPUA NOWA GWINEA (wiceprzewodniczący)
RWANDA (wiceprzewodniczący)
WYSPY SALOMONA (wiceprzewodniczący)
SURINAM (wiceprzewodniczący)
ZIMBABWE (wiceprzewodniczący)

ANTIGUA I BARBUDA
BAHAMY
BARBADOS
BELIZE
BENIN
BOTSWANA
BURUNDI
KAMERUN
REPUBLIKA ZIEŁONEGO PRZYŁĄDKA
REPUBLIKA ŚRODKOWOAFRYKAŃSKA
CZAD
KOMORY
WYSPY COOKA
WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ
DŻIBUTI
DOMINIKA
REPUBLIKA DOMINIKAŃSKA
GWINEA RÓWNIKOWA
ERYTREA
FIDŻI
GABON
GHANA
GRENADA
GWINEA
GWINEA-BISSAU
JAMAJKA
HAITI
KENIA
KIRIBATI
LESOTHO

Przedstawiciele PE

KINNOCK, współprzewodnicząca
GAHLER (wiceprzewodniczący)
MANTOVANI (wiceprzewodniczący)
JOUYE DE GRANDMAISON (wiceprzewodnicząca)
CARLOTTI (wiceprzewodnicząca)
MITCHELL (wiceprzewodniczący)
AUBERT (wiceprzewodnicząca)
LULLING (wiceprzewodnicząca)
BIELAN (wiceprzewodniczący)
POLFER (wiceprzewodnicząca)
MARTÍNEZ MARTÍNEZ (wiceprzewodniczący)
BOWIS (wiceprzewodniczący)
GOUDIN (wiceprzewodnicząca)

AGNOLETTO
ALLISTER
ARIF
AYLWARD
BEREND
BORRELL FONTELLES
BULLMAN
BUSK
CALLANAN
CASHMAN
COELHO
CORNILLET
DEVA
DILLEN
DOMBROVSKIS
FERNANDES
FERREIRA
GAUBERT
GOMES
GRABOWSKA
GRÖNER
GURMAI
HALL
HAUG
HERRANZ GARCÍA
HOLM
IRUJO AMEZAGA
JÖNS
KACZMAREK
KORHOLA

LIBERIA	KOZLIK
MADAGASKAR	LANGENDRIES
MALAWI	LEHIDEUX
MALI	LÓPEZ-ISTÚRIZ WHITE
WYSPY MARSHALLA (Republika)	LOUIS
MAURETANIA	McAVAN
MAURITIUS	MARTENS
MIKRONEZJA (Federacja)	MAYER
MOZAMBIK	MORILLON
NAMIBIA	NOVAK
NAURU (Republika)	PLEGUEZUELOS AGUILAR
NIGER	RIBEIRO E CASTRO
NIGERIA	ROITHOVÁ
NIUE	ROSATI
PALAU	SBARBATI
SAINT KITTS I NEVIS	SCHEELE
SAINT LUCIA	SCHLYTER
SAINT VINCENT I GRENADYNY	SCHMIDT F.
SAMOA	SCHMIDT O.
WYSPY ŚWIĘTEGO TOMASZA I KSIĄŻĘCE	SCHNELLHARDT
SENEGAL	SCHRÖDER
SESZELE	SORNOSA MARTÍNEZ
SIERRA LEONE	SPERONI
SOMALIA	STURDY
RPA	VAN HECKE
SUDAN	VAN LANCKER
SUAZI	VENETO
TANZANIA	VENTRE
TIMOR WSCHODNI	de VILLIERS
TOGO	WIELAND
TONGA	WIJKMAN
TRINIDAD I TOBAGO	ZÁBORSKÁ
TUVALU	ZANI
UGANDA	ZĚLE
VANUATU	ZIMMER
ZAMBIA	

KOMISJA SPRAW POLITYCZNYCH

Członkowie z ramienia AKP

IBOVI (REPUBLIKA KONGA), współprzewodniczący
 CHERON (HAITI), wiceprzewodniczący
 AIMO (PAPUA NOWA GWINEA), wiceprzewodniczący
 DE SOUSA (ANGOLA)
 BELIZE
 DAYORI (BENIN)
 REPUBLIKA ŚRODKOWOAFRYKAŃSKA
 WYSPY COOKA
 AMON-AGO (WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ)

Członkowie z ramienia PE

CALLANAN, współprzewodniczący
 JÖNS, wiceprzewodnicząca
 POLFER, wiceprzewodnicząca
 BIELAN
 CARLOTTI
 COELHO
 DILLEN
 GAHLER
 GAUBERT

MUSA NAIB (ERYTREA)	GOMES
TOGA (ETIOPIA)	GRABOWSKA
CAVUILATI (FIDŹI)	GRÖNER
MILEBOU-AUBUSSON (GABON)	GURMAI
KUMI (GHANA)	KACZMAREK
GRENADA	LÓPEZ ISTÚRIZ
GUJANA	LOUIS
KAMAR (KENIA)	MARTÍNEZ MARTÍNEZ
KOLLIE (LIBERIA)	MORILLON
NIUE	SANZ PALACIO
SAINT VINCENT I GRENADYNY	SCHMIDT F.
RPA	VAN HECKE
MPOROGOMYI (TANZANIA)	VENTRE
KLASSOU (TOGO)	WIELAND
TUVALU	ZANI
MANDIZHA (ZIMBABWE)	ZIMMER

KOMISJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO, FINANSÓW I HANDLU

Członkowie z ramienia AKP

KGATHI (BOTSWANA), współprzewodniczący
 KUTEKALA (DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA KONGA)
 wiceprzewodniczący
 WAZIRI (NIGERIA), wiceprzewodniczący

BARBADOS
 MANIRAKIZA (BURUNDI)
 GWINEA RÓWNIKOWA
 ALI (ETIOPIA)
 DALRYMPLE-PHILIBERT (JAMAJKA)
 TIHELI (LESOTHO)
 ASSARID (MALI)
 GUELAYE (MAURETANIA)
 MIKRONEZJA (Federacja)
 MUSHELENGA (NAMIBIA)
 PALAU
 POLISI (RWANDA)
 SAMOA
 WYSPI ŚWIĘTEGO TOMASZA I KSIĄŻĘCE
 SECK (SENEGAL)
 WILLIAM (SESZELE)
 LAHAI (SIERRA LEONE)
 SAINT KITT I NEVIS
 SAINT LUCIA
 DEKUEK (SUDAN)
 TONGA
 TRINIDAD I TOBAGO
 MUGAMBE (UGANDA)
 NJOBVU (ZAMBIA)

Członkowie z ramienia PE

SCHLYTER, współprzewodniczący
 DOMBROVSKIS, wiceprzewodniczący
 RIBEIRO E CASTRO, wiceprzewodniczący
 AGNOLETTO
 BEREND
 BULLMANN
 BUSK
 CORNILLET
 DEVA
 FERREIRA
 IRUJO AMEZAGA
 KINNOCK
 KOZLÍK
 LANGENDRIES
 LEHIDEUX
 LULLING
 MAYER
 McAVAN
 PLEGUEZUELOS AGUILAR
 ROSATI
 SCHRÖDER
 SPERONI
 STURDY
 VAN LANCKER
 de VILLIERS
 ŽÍLE

KOMISJA SPRAW SPOŁECZNYCH I ŚRODOWISKA**Członkowie z ramienia AKP**

BUTULSO (VANUATU), współprzewodniczący
SITHOLE (MOZAMBIK), wiceprzewodnicząca
DEERPALSING (MAURITIUS), wiceprzewodniczący

ANTIGUA I BARBUDA
BAHAMY
TAPSOBA (BURKINA FASO)
DANATA (KAMERUN)
REPUBLIKA ZIEŁONEGO PRZYŁĄDKA
CZAD
KOMORY
SAID (DŻIBUTI)
DOMINIKA
JIMENEZ (REPUBLIKA DOMINIKAŃSKA)
BALDEH (GAMBIA)
GWINEA BISSAU
KIRIBATI
MADAGASKAR
MALAWI
WYSPY MARSHALLA
NAURU (Republika)
OUMAROU (NIGER)
WYSPY SALOMONA
SOMALIA
RATHPAL (SURINAM)
THWALA (SUAZI)
TIMOR WSCHODNI

Członkowie z ramienia PE

SCHEELE, współprzewodnicząca
NOVAK, wiceprzewodnicząca
ARIF, wiceprzewodniczący

ALLISTER
AUBERT
AYLWARD
BORRELL FONTELLES
BOWIS
CASHMAN
CANTON
CIANI
FERNANDES
FRAILE
GOUDIN
HALL
HAUG
HOLM
JOUYE DE GRANDMAISON
KORHOLA
MARTENS
MITCHELL
ROITHOVA
SCHMIDT O.
SCHNELLHARDT
VENETO
WIJKMAN
ZÁBORSKÁ

ZAŁĄCZNIK II

LISTA OBECNOŚCI NA SESJI W DNIACH 17–20 MARCA W LUBLANIE (SŁOWENIA)

RASMUSSEN (Wyspy Cooka), współprzewodniczący	KINNOCK, współprzewodnicząca
DE SOUSA (ANGOLA) (wiceprzewodnicząca)	ATTARD-MONTALTO (za GRABOWSKĄ)
HUMPHREY (BARBADOS) (*)	AYLWARD
DAYORI (BENIN)	AUBERT (wiceprzewodnicząca)
KGATHI (BOTSWANA)	BEREND
KABORE (BURKINA FASO) (wiceprzewodniczący)	BUSHILL (za LANGENDRIES) (4)
MANIRAKIZA (BURUNDI)	BORRELL
DANATA (KAMERUN)	BOWIS (wiceprzewodniczący)
ALMADA (REPUBLIKA ZIEŁONEGO PRZYŁĄDKA)	
SORONGUPE (REPUBLIKA ŚRODKOWOAFRYKAŃSKA)	
IBOVI (KONGO, Republika) (wiceprzewodniczący)	CALLANAN
LUTUNDULA (KONGO, Demokratyczna Republika), wiceprzewodniczący	CASHMAN (1) (2)
(WYSPY COOKA)	CORNILLET (2) (3)
AMON-AGO (WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ)	DEVA
ABDI SAID (DŻIBUTI)	DILLEN (1) (2)
KNIGHTS (DOMINIKA)	DOMBROVSKIS
JIMENEZ (REPUBLIKA DOMINIKAŃSKA)	FERNANDES
NGUEMA (GWINEA RÓWNIKOWA)	GAHLER (wiceprzewodniczący)
NAIB (ERYTREA)	GILL (za Jöns)
TOGA (ETIOPIA) (wiceprzewodniczący)	GOMES
(FIDŻI) (*)	GOUDIN (wiceprzewodniczący) (1) (2)
MILEBOU AUBUSSON (GABON)	HALL (1) (2) (3)
BALDEH (GAMBIA) (wiceprzewodniczący)	HAUG
BEMAIKUMI (GHANA) (*)	HUTCHINSON (za FERREIRE)
DIALLO (GWINEA)	ISLER BEGUIN (za IRUJO AMEZAGA)
CHERON (HAITI)	JOUYE DE GRANDMAISON (wiceprzewodniczący)
PHILIBERT (JAMAJKA)	KACZMAREK
KAMAR (KENIA)	KLASS (za LOPEZ ISTURIZ WHITE) (2) (3) (4)
TIHELI (LESOTHO) (*)	LEINEN (za)
KOLLIE (LIBERIA)	LULLING (wiceprzewodnicząca)
MAHAZAKA (MADAGASKAR)	MALDEIKIS (za)
MATOLA (MALAWI)	MANTOVANI (wiceprzewodniczący) (2) (3)
ASSARID (MALI)	MARTENS
OULD GUELAY (MAURETANIA)	MARTÍNEZ MARTÍNEZ (wiceprzewodniczący)
DEERPALSING (MAURITIUS)	MAURO (za Coelho)
SITHOLE (MOZAMBIK)	MAYER
MUSHELENGA (NAMIBIA)	MITCHELL (wiceprzewodniczący) (2) (3) (4)
OUMAROU (NIGER)	NOVAK
TAMBUWAL (NIGERIA)	PETERLE (za VENDRE)
TALAGI (NIUE)	RIBEIRO CASTRO
AIMO (PAPUA NOWA GWINEA) (wiceprzewodniczący)	SCHEELE (1) (2) (3)
POLISI (RWANDA) (wiceprzewodniczący)	SCHMIDT F.
STRAKER (SAINT VINCENT I GRENADYNY)	SCHMIDT O.

SECK MAMADOU (SENEGAL)	SCHNELHARDT ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
WILLIAM (SESZELE)	SCHRÖDER
LAHAI (SIERRA LEONE)	SPERONI ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
CHAN (WYSPIY SOLOMONA) (wiceprzewodniczący)	STURDY ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
SITHOLE (RPA)	VAN HECKE
DEKUEK (SUDAN)	VENETO ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽⁴⁾
(SURINAM) (wiceprzewodniczący)	VIRRANKOSKI (za LEHIDEUX) ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
THWALA (SUAZI)	WIELAND
MPOROGOMYI (TANZANIA)	YANEZ BARNUEVO (za GURMAI)
KLASSOU (TOGO)	ZALESKI (za HERRANZ GARCÍA) ⁽⁴⁾
MUGAMBE (UGANDA)	ZANI ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾
BUTULSO (VANUATU)	ZILE ⁽¹⁾
NJOBVU (ZAMBIA)	ZIMMER
(ZIMBABWE) (wiceprzewodniczący)	

(*) Kraj reprezentowany przez osobę niebędącą posłem do Parlamentu.

⁽¹⁾ Obecni w dniu 17.3.2008.

⁽²⁾ Obecni w dniu 18.3.2008.

⁽³⁾ Obecni w dniu 19.3.2008.

⁽⁴⁾ Obecni w dniu 20.3.2008.

Ponadto obecni:

ANGOLA	BARBADOS	BENIN
VALENTE		ALIA
NZUANGA	GODDARD	SEIDOUADAMBI
SILVA		DURAND-ADJAH
ANDRE		
BOTSWANA	BURKINA FASO	BURUNDI
	OUEDRAOGO	KAVAKURE
BATLHOKI	YERBANGA	KWIZERA
	TABSOBA	RIVUZUMWAMI
KAMERUN	REPUBLIKA ŚRODKOWOAFRY- KAŃSKA	KONGO (Republika)
BAH OUMAROU		BOUNKOULOU
SANDA	YNI FOLO	EDJIAKA
BOBBO		ZOULA
KONGO (Demokratyczna Republika)	WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ	ERYTREA
MBUKULAKA	AMANI	
MOLEKOMOLIWA		NEGASIKASSA
GOYA KILEMGE	MOLE MOLE	
MBAYAGIZI AMINE		
KUZUNDA		

ETIOPIA

ALI
AHMEDIN
CHRISTOS
KEBEDE
ZENEBE

GABON

MABENDE
MAKONGO
RISSONGA
HERVO AKENDENZUE

GAMBIA

NYAN ALABOSON

GHANA

OPPONG-NTIRI

GWINEA

DIARSO

GWINEA RÓWNIKOWA

NKA OBIANG

HAITI

FEQUIERE

JAMAJKA

REID

KENIA

KABANDO
KAHENDE

LIBERIA

TELEWODA

MALI

TRAORE
BA
DIALLO

MAURETANIA

AHMEDOU

MAURITIUS

GUNESSEE

NAMIBIA

DE WAAL
HAKWNYE
NDADI

NIGER

ABDOURHAMANE
ISSOUFOU
BAKO

NIGERIA

AKWASHIKI
USMAN
ABDULLAHI
ADEYANJU
ADEFIRE
UKESI

PAPUA NOWA GWINEA

DEKENA
BALAGETUNA
ABURU

**REPUBLIKA ZIELONEGO
PRZYŁĄDKA**

CYTATIRE

SENEGAL

DIAGNE
DIOP
SALL
N'DOYE
N'DIAYE

SESZELE	SIERRA LEONE	WYSPY SALOMONA
FAURE	KABBA	MA'AHANUA
RPA	SUDAN	SURINAM
SOOKAL	MUSTAFA	
DANIELS	ALLOBA	HIWAT
MAGAU	BEDRI	
	JERVASE YAK	ESAJAS
	TAHA	
SUAZI	TOGO	UGANDA
DLAMINI	LAWSON	ATIM-OGWAL
MASUKU	GBONE	DOMBO
	TOBA	KATENKA
		APULI
ZAMBIA		
MULENGA		

KUBA — Marichal

RADA AKP-UE

ŠTER (Sekretarz stanu ds. rozwoju (Słowenia), urzędujący przewodniczący Rady UE)

ASSOWEH (Minister spraw gospodarczych, finansów i planowania, odpowiedzialny za prywatyzację (Dżibuti), urzędujący przewodniczący Rady AKP)

KOMISJA EUROPEJSKA

MICHEL, komisarz ds. rozwoju i pomocy humanitarnej

EUROPEJSKI KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY (EKES)

DANTIN

CENTRUM TECHNICZNE WSPÓŁPRACY ROLNEJ (CTA)

NEUN

BURGUET

BOTO

WSPÓLNOTA GOSPODARCZA PAŃSTW AFRYKI ZACHODNIEJ (ECOWAS)

DIAKITE

NHAMAJO

GARBA

MIFOUTAOU

PROGRAM NARODÓW ZJEDNOCZONYCH DS. OSIEDLI LUDZKICH (ONZ HABITAT)

BAKOLE

ORGANIZACJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH DS. WYŻYWIENIA I ROLNICTWA (FAO)

BAKURAMUTSA

ZGROMADZENIE USTAWODAWCZE AFRYKI WSCHODNIEJ (EALA)

ABDI

OGALO

OBATRE

WSPÓLNY RYNEK DLA WSCHODNIEJ I POŁUDNIOWEJ AFRYKI (COMESA)

WALLAB

MIĘDZYNARODOWA IZBA HANDLOWA (ICC)

SWAAK GOLOMAN

DONAT CATTIN

FUNDUSZ LUDNOŚCIOWY NARODÓW ZJEDNOCZONYCH (NFPA)

CAGAR

RIGHT TO PLAY

KOSS

UNICEF

O'BRIEN

SEKRETARIAT AKP

KAPUTIN, wiceprezydent generalny

SEKRETARIAT UE

NICKEL, wiceprezydent generalny

ZAŁĄCZNIK III

ZAŁĄCZNIK DOTYCZĄCY POSIEDZENIA W DNIU 17 MARCA 2008 R., PONIEDZIAŁEK

Akredytacja przedstawicieli spoza parlamentów

BARBADOS

Jego Ekscelencja Errol HUMPHREY,
ambasador, Ambasada Barbadosu, Bruksela

WYSPY COOKA

Michael C. MITCHELL,
Sekretarz, Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Imigracji, rząd Wysp Cooka

FIDŻI

Jego Ekscelencja Ratu Seremaia Tuinausori CAVUILATI,
ambasador, ambasada Fidżi, Bruksela

GHANA

Jej Ekscelencja Nana BEMA KUMI,
ambasador, ambasada Ghany, Bruksela

LESOTHO

Jej Ekscelencja Mamoruti A. TIHELI,
ambasador, ambasada Lesotho, Bruksela

ZIMBABWE

Leonard MANDIZHA,
radca, Ambasada Zimbabwe, Bruksela

ZAŁĄCZNIK IV

REZOLUCJE PRZYJĘTE

	<i>Strona</i>
— w sprawie społecznych i środowiskowych skutków programów dostosowania strukturalnego (ACP-EU/100.202/08/fin.)	20
— w sprawie doświadczeń z europejskiego procesu integracji regionalnej istotnych dla krajów AKP (ACP-EU/100.203/08/fin.)	27
— w sprawie kwestii bezpieczeństwa żywnościowego w krajach AKP i roli współpracy AKP-UE (ACP-EU/100.205/08/fin.)	32
— w sprawie sytuacji w Kenii (ACP-EU/100.269/08/fin.)	37

REZOLUCJA ⁽¹⁾**w sprawie społecznych i środowiskowych skutków programów dostosowania strukturalnego**

Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE,

- na posiedzeniu w Lublanie (Słowenia) w dniach 17–20 marca 2008 r.,
- uwzględniając art. 17 ust. 1 swojego Regulaminu,
- uwzględniając art. 177–181 lit. a) Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego zatytułowaną „Szersza współpraca, lepsza współpraca: pakiet 2006 w sprawie skuteczności pomocy UE” (2006/2208(INI)) ⁽²⁾,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego w sprawie rewizji strategicznej Międzynarodowego Funduszu Walutowego (2005/2121(INI)) ⁽³⁾,
- uwzględniając podejście w ramach dokumentu dotyczącego strategii redukcji ubóstwa (PRSP) zainicjowanej przez MFW i Bank Światowy w 1999 r.,
- uwzględniając deklarację milenijną z dnia 8 września 2000 r. określającą milenijne cele rozwoju jako kryteria ustalone wspólnie przez społeczność międzynarodową dla likwidacji ubóstwa,
- uwzględniając konsensus z Monterrey w sprawie finansowania rozwoju z dnia 22 marca 2002 r.,
- uwzględniając konsensus waszyngtoński,
- uwzględniając deklarację rzymską w sprawie harmonizacji przyjętą w dniu 25 lutego 2003 r. oraz deklarację paryską o efektywności pomocy przyjętą w dniu 2 marca 2005 r. w następstwie forum wysokiego szczebla na temat harmonizacji i skuteczności pomocy,
- uwzględniając inicjatywę dotyczącą poważnie zadłużonych ubogich krajów (HIPC) uruchomioną w 1996 r. przez MFW i Bank Światowy, mającą na celu zagwarantowanie, że żaden ubogi kraj nie zmaga się z długiem, z którym nie może sobie poradzić,
- uwzględniając inicjatywę na rzecz wielostronnego umarzania zadłużenia (MDRI) zapoczątkowaną w czerwcu 2005 r. przez G8,

⁽¹⁾ Przyjęta przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE w dniu 20 marca 2008 r. w Lublanie (Słowenia).

⁽²⁾ Dz.U. C 306 E z 15.12.2006, str. 373–380.

⁽³⁾ Dz.U. C 291 E z 30.11.2006, str. 118–122.

- uwzględniając program redukcji zadłużenia Banku Światowego i MFW z 2005 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie niezależnego biura dokonującego oceny MFW w sprawie MFW i pomocy dla Afryki Subsaharyjskiej, 2007 ⁽¹⁾,
  - uwzględniając przegląd warunkowości Banku Światowego z 2005 r. ⁽²⁾,
  - uwzględniając przewodnik MFW w zakresie przejrzystości dochodów z zasobów naturalnych przyjęty w czerwcu 2005 r. ⁽³⁾,
  - uwzględniając przegląd przemysłu wydobywczego Banku Światowego z 2004 r.,
  - uwzględniając ramy oceny wyników programu wydatków publicznych i odpowiedzialności finansowej (PEFA) z czerwca 2005 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Społecznych i Środowiska (AKP-UE/100.202/08),
- A. mając na uwadze, że promowanie trwałego wzrostu gospodarczego jest głównym celem programów dostosowania strukturalnego, które zasadniczo obejmują szereg warunków, pomoc techniczną i doradztwo polityczne dla krajów rozwijających się, zazwyczaj jako część programu pożyczkowego,
- B. mając na uwadze, że programy dostosowania strukturalnego często ponosiły klęskę w krajach, w których zostały wprowadzone, z uwagi na zbyt restrykcyjne warunki narzucane przez wierzycieli; mając na uwadze, że w 2004 r. Bank Światowy zastąpił swoje programy dostosowania strukturalnego nowym instrumentem pożyczkowym w ramach polityki rozwoju (DPL),
- C. mając na uwadze, że stabilne warunki makroekonomiczne, lepsze wydatki publiczne, należyte zarządzanie planowaniem podatków i zadłużeniem, skuteczne zarządzanie finansami publicznymi i systemami budżetowymi, oparte o rynek stopy procentowe i kursy wymiany mają podstawowe znaczenie dla wzrostu i rozwoju,
- D. mając na uwadze, że programy dostosowania strukturalnego mają na celu zmniejszenie deficytów budżetowych rządów, co w wielu przypadkach prowadzi do cięć w budżecie na sektory socjalne, pomimo że inwestycje socjalne, np. w edukację i opiekę zdrowotną, są konieczne w celu osiągnięcia trwałego wzrostu gospodarczego,
- E. mając na uwadze, że instytucje z Bretton Woods niejednokrotnie wdrażały programy dostosowania strukturalnego bez należytego uwzględnienia szczególnych warunków w poszczególnych krajach; programy takie powinny być odpowiednio dostosowane w celu spełnienia szczególnych potrzeb danych krajów,
- F. mając na uwadze, że po wdrożeniu programów dostosowania strukturalnego kraje są często w gorszej sytuacji niż wcześniej lub czasami odczuwalna jest pewna poprawa w skali makroekonomicznej, ale często nie wspomina się o negatywnych skutkach w skali mikroekonomicznej,
- G. mając na uwadze, że w ciągu trzech ostatnich dziesięcioleci instytucje z Bretton Woods odgrywały wiodącą rolę w dostosowaniu strukturalnym; mając na uwadze, że instytucje z Bretton Woods posiadają największy wpływ na pożyczki i pomoc dla rozwoju, jako że główni donatorzy i instytucje finansowe opierają się o ich kryteria kwalifikowalności,
- H. mając na uwadze, że redukcja zatrudnienia i wynagrodzenia w służbie publicznej w krajach AKP i redukcja środków operacyjnych administracji spowodowały niedostateczne administrowanie tymi krajami oraz zmniejszenie skuteczności aparatu administracyjnego,
- I. mając na uwadze, że donatorzy i udzielający pożyczek działają w oparciu o warunkowość, ponieważ dopilnowanie, że przyznane pieniądze są zarządzane w sposób prawidłowy i wykorzystywane zgodnie z założonymi celami jest ich powinnością i leży w ich interesie,

⁽¹⁾ <http://www.imf.org/external/np/ieo/2007/ssa/eng/pdf/report.pdf>

⁽²⁾ [http://siteresources.worldbank.org/DEVCOMMIT/Documentation/20651860/DC2005-0013\(E\)-Conditionality.pdf](http://siteresources.worldbank.org/DEVCOMMIT/Documentation/20651860/DC2005-0013(E)-Conditionality.pdf)

⁽³⁾ <http://www.imf.org/external/pubs/ft/grrrt/eng/060705.pdf>

- J. mając na uwadze, że uwarunkowania polityki gospodarczej często prowadzą do blokowania pożyczek i dotacji z MFW i Banku Światowego, co może leżeć u podstaw polityki niedostosowanej do warunków krajowych lub nawet sprzecznej z dążeniem do milenijnych celów rozwoju,
- K. mając na uwadze, że zniesienie dotacji dla rolnictwa w krajach AKP w ramach programów dostosowania strukturalnego spowodowało redukcję wydajności i produkcji rolnej, czego skutkiem jest wzrost przywozu produktów spożywczych mający negatywny wpływ na niezależność żywnościową i bezpieczeństwo żywnościowe tych krajów, a także zmniejszenie wywozu dochodowych produktów, w tym drastyczna redukcja gwarantowanej ceny dla krajów AKP za cukier pochodzący z tych krajów dostarczany na rynek unijny, co powoduje ograniczenie preferencji i pogorszenie warunków handlu i bilansu płatności krajów AKP,
- L. mając na uwadze, że MFW i Bank Światowy mają różne priorytety,
- M. mając na uwadze, że oszczędności narzucone przez programy dostosowania strukturalnego naznaczyły klimat społeczny i spowodowały miejscami niestabilność polityczną,
- N. mając na uwadze, że prywatyzacja i liberalizacja gospodarek zostały przeprowadzone w sposób ideologiczny przez MFW i Bank Światowy; mając na uwadze, że w odniesieniu do instrumentu pożyczkowego w ramach polityki rozwoju Bank Światowy twierdzi, że „odzwierciedlając zróżnicowanie w zakresie udzielania pożyczek na dostosowanie, polityka ta nie zawiera już zaleceń politycznych — takich jak wytyczne dotyczące prywatyzacji i strategii liberalizacji handlu”⁽¹⁾,
- O. mając na uwadze, że surowa polityka oszczędnościowa prowadzona w ramach programów dostosowania strukturalnego zmniejszyła popyt, zahamowała wzrost i zwiększyła bezrobocie, szczególnie wśród młodych, którzy niedawno zdobyli dyplom,
- P. mając na uwadze, że wzrost bezrobocia zwiększył opuszczanie wsi i falę migracji z krajów AKP do bogatych krajów,
- Q. mając na uwadze, że programy dostosowania strukturalnego zmierzyły się z symptomami niedostatecznego rozwoju, a nie z poważnymi przyczynami, jakimi są handel na nierównych warunkach, zadłużenie i dominacja koncernów wielonarodowych, oraz mając na uwadze fakt, że utrzymywanie się tych przyczyn pomimo zwiększenia pomocy publicznej na rzecz rozwoju powoduje ujemne przepływy netto w krajach AKP,
- R. mając na uwadze, że złe sterowanie polityczne (deficyt demokratyczny) i ekonomiczne jest przeszkodą dla rozwoju gospodarczego i społecznego,
- S. mając na uwadze, że do zadeklarowanych celów MFW należy „promowanie międzynarodowej współpracy walutowej, ułatwienie ekspansji i zrównoważonego wzrostu handlu międzynarodowego, przyczynianie się do utrzymywania wysokiego poziomu zatrudnienia i realnych dochodów, promowanie stabilizacji kursów, zmniejszanie stopnia nierównowagi międzynarodowych bilansów płatniczych i udzielanie pomocy finansowej w celu poprawy dostosowania bilansu płatniczego”,
- T. mając na uwadze, że do zadeklarowanych celów Banku Światowego należy zmniejszanie ubóstwa na świecie i poprawa standardów życia za pośrednictwem dwóch instytucji zajmujących się rozwojem: Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju (IBRD), który skupia się na krajach o średnich dochodach i wiarygodnych jako kredytobiorcy krajach o niskich dochodach, a także Międzynarodowego Stowarzyszenia Rozwoju (IDA), które pracuje z krajami o niskich dochodach,
- U. mając na uwadze, że międzynarodowe instytucje finansowe mogą odgrywać pozytywną rolę, sprzyjając bardziej sprawiedliwej globalizacji, ale wymaga to wypracowania zróżnicowanych i bezwarunkowych podejść do kwestii takich jak liberalizacja handlu, prywatyzacja i deregulacja rynku pracy, przy czym podejścia te powinny opierać się na własności i być dostosowane do szczególnych okoliczności panujących w danym kraju,
- V. mając na uwadze znikomą reprezentację krajów AKP w zarządzie MFW i Banku Światowego,
- W. mając na uwadze, że trwały rozwój odpowiada na obecne potrzeby, nie zagrażając zdolności przyszłych pokoleń do zaspokojenia ich potrzeb,

(¹) „Development Policy Lending Retrospective”, Bank Światowy, 7 lipca 2006 r., str. 3.

- X. mając na uwadze, że wzrost ubóstwa, masowe bezrobocie, zmniejszanie się wydajności i spadające przychody z wywozu mogą znaleźć się wśród konsekwencji strategii rozwojowych, które nie uwzględniają realiów społecznych danego kraju i sytuacji jego zasobów naturalnych, które mają podstawowe znaczenie dla jego gospodarki,
- Y. mając na uwadze, że wdrażanie programów dostosowania strukturalnego miało szkodliwe skutki dla inwestycji publicznych w usługi socjalne, a zwłaszcza w sektory zdrowia i edukacji, dla poziomu wynagrodzeń i dochodów rodzin, dla zatrudnienia i warunków życia; mając na uwadze, że rządy są także zachęcane lub zmuszane do ograniczania interwencji w licznych sektorach gospodarki, poczynając od prywatyzacji przedsiębiorstw publicznych, poprzez liberalizację i otwieranie rynków dla konkurencji zagranicznej, zwłaszcza w sektorze zdrowia i edukacji,
- Z. mając na uwadze, że niekorzystny wpływ programów dostosowania strukturalnego został uznany w analizie po konsensusie waszyngtońskim, która zresztą zaleca umożliwienie wzmożonego inwestowania w obszarach społecznych,
1. zaleca MFW i Bankowi Światowemu zrezygnowanie z negatywnych warunków w ramach programów dostosowania strukturalnego i do zmierzenia się z problemem niesprawiedliwej wymiany handlowej w związku ze Światową Organizacją Handlu (WTO), zadłużenia i uregulowania działań koncernów międzynarodowych w krajach AKP; uważa, że zgodnie z milenijnymi celami rozwoju (MCR) edukacja (w tym szkolnictwo wyższe i badania), zdrowie, woda, rolnictwo (z myślą o eliminacji głodu) i środowisko naturalne muszą znajdować się wśród priorytetów wszystkich programów;
  2. w tym kontekście wzywa Grupę Banku Światowego i MFW, by powstrzymały się od warunkowości polityki gospodarczej przy udzielaniu pożyczek, zwiększyły przejrzystość warunkowości, nadały prawdziwe znaczenie zasadzie udziału państwa poprzez zagwarantowanie, że polityki są dostosowane do kraju, a także do skoncentrowania się w swoich programach na warunkowości opartej na wynikach i sprzyjającej redukcji ubóstwa;
  3. uważa, że konieczne są bardziej sprawiedliwe stosunki handlowe między krajami AKP a krajami bogatymi oraz że liberalizacja rynków nie może pozostawić najsłabszych gospodarek na łasce tych najsilniejszych;
  4. uważa, że wysiłki zmierzające do umorzenia lub zmniejszenia długów nie powinny się ograniczać jedynie do krajów o niskich dochodach, ale powinny obejmować wszystkie nadmiernie zadłużone kraje AKP, w tym — tam, gdzie to właściwe — kraje o średnich dochodach;
  5. uważa, że należy uregulować możliwości działania koncernów międzynarodowych w krajach AKP; uważa w szczególności, że tworzenie spółek z kapitałem mieszanym może umożliwić państwom zwiększenie kontroli nad eksploatacją ich krajowych zasobów naturalnych;
  6. w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje wsparcie, jakiego Grupa Banku Światowego, MFW i Afrykański Bank Rozwoju udzieliły inicjatywie na rzecz przejrzystości w przemyśle wydobywczym (ang. EITI), która „wyznacza światowy standard dla przedsiębiorstw, by publikowały, ile płacą, oraz dla rządów, by ujawniały, ile otrzymują”; wzywa powyższe instytucje do nieustannego wsparcia dla EITI oraz zwraca się do przedsiębiorstw państwowych i prywatnych w przemyśle wydobywczym, by przestrzegały EITI;
  7. uważa, że MFW, zgodnie ze swoim pierwotnym mandatem, musi pomóc krajom AKP w tworzeniu i wdrażaniu polityki wzrostu gospodarczego; uważa, że ze swojej strony Bank Światowy powinien powrócić do pierwotnego mandatu, którym jest pomoc w tworzeniu odpowiednich warunków rozwoju, a co za tym idzie eliminacja ubóstwa; uważa, że w szczególności MFW i Bank Światowy muszą zająć się kwestiami prywatyzacji, liberalizacji i dotacji dla rolnictwa w krajach AKP, pozostawiając na marginesie wszelkie rozważania ideologiczne;
  8. z zadowoleniem przyjmuje działanie MFW mające na celu uczynienie z redukcji ubóstwa priorytetu jego programów oraz fakt, że redukcja ubóstwa stanowi nadrzędny cel Banku Światowego;
  9. uważa, że trudne do udźwignięcia poziomy długi, złe planowanie makroekonomiczne i niewłaściwa polityka poważnie szkodzą rozwojowi kraju, a brak stabilności finansowej może odbić się na gospodarce, negatywnie wpływając na wzrost, zatrudnienie i dobrobyt ekonomiczny i społeczny;

10. zauważając, że dokumenty strategii redukcji ubóstwa (PRSP) są w zamyśle strategiami należącymi do danego kraju, szczególnie przystosowanymi do jego potrzeb rozwojowych, stanowczo twierdzi, że ich należność do kraju stwarza znaczącą odpowiedzialność dla rządów, jeżeli chodzi o właściwe wykorzystanie pomocy, dobre sprawowanie rządów i stanowcze zaangażowanie w agendę rozwoju;
11. z zadowoleniem przyjmuje niedawne pozytywne wyniki ekonomiczne wielu rozwijających się krajów, w tym krajów Afryki Subsaharyjskiej, które były rezultatem kilku czynników, mianowicie: umarzania długów, wielostronnej pomocy na rzecz rozwoju, ulepszeń ze strony donatorów i — co najważniejsze — prowadzonej przez rozwijające się kraje polityki;
12. z zadowoleniem przyjmuje stwierdzenie Banku Światowego, że między 1999 a 2005 r. kraje korzystające z umarzania długu w ramach inicjatywy dotyczącej poważnie zadłużonych ubogich krajów (HIPC) więcej niż podwoiły wydatki na plany redukcji ubóstwa; przypomina, że przynajmniej 60 krajów potrzebuje całkowitego umorzenia długów, jeżeli mają mieć jakąkolwiek szansę na osiągnięcie milenijnych celów rozwoju, a jeszcze więcej krajów wymaga dalszego umarzania długów;
13. podkreśla, że mimo iż wzrost gospodarczy jest niezwykle ważny, to nie prowadzi automatycznie do zmniejszenia ubóstwa, i podkreśla znaczenie sprawiedliwej polityki rozwojowej i skierowanych do niezamożnych strategii wzrostu prowadzących do społecznych i ekonomicznych korzyści dla społeczeństwa ogólnie, a w szczególności tych skupionych na osiągnięciu milenijnych celów rozwoju;
14. podkreśla konieczność pełnej politycznej i operacyjnej współpracy z instytucjami ONZ, w szczególności MOP, w celu dokonania oceny rzeczywistych konsekwencji programów dostosowania strukturalnego i możliwych rozwiązań;
15. wyraża przekonanie, że trwały rozwój powinien stanowić główną oś reform, i uważa, że trwały rozwój powinien obejmować dobre sprawowanie rządów, prawa człowieka i aspekty związane ze środowiskiem naturalnym; przypomina, że reformy makroekonomiczne mogą odnosić zrównoważone skutki tylko wtedy, gdy zawierają dążenie do celów rozwoju ludzkiego i społecznego;
16. uznaje potrzebę natychmiastowych działań, aby zaradzić problemom środowiskowym; podkreśla, że ciężar odpowiedzialności za walkę ze zmianami klimatycznymi nie może zostać przerzucony na kraje rozwijające się; w szczególności rosnące zapotrzebowanie na biopaliwa w krajach rozwiniętych musi zostać zrównoważone, aby nie powodować zagrożenia dla bezpieczeństwa żywnościowego i zwiększenia wylesiania w krajach rozwijających się;
17. zauważa, że MFW kieruje się surowymi zasadami makroekonomicznymi, jeżeli chodzi o pułapy rezerwy i wyznaczanie poziomu inflacji, określającymi wytyczne wykorzystania pomocy; ubolewa nad faktem, że w niektórych przypadkach MFW zablokował korzystanie z dostępnej pomocy dla Afryki Subsaharyjskiej; zachęca MFW do stosowania mniejszej restrykcyjności w sytuacjach, które pozwalają na ambitniejsze strategie rozwojowe oraz do uwzględnienia wszystkich dostępnych środków, w szczególności pomocy; zauważa, że ograniczenia polityki fiskalnej w odniesieniu do tych programów mogą powodować trudności przy zatrudnianiu pracowników opieki zdrowotnej i edukacji;
18. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że potencjał pomocy nie jest w pełni wykorzystany w ramach programów reform krajowych, wspieranych na arenie międzynarodowej;
19. uznaje znaczącą pomoc udzieloną przez UE krajom AKP w celu złagodzenia szkodliwych skutków fazy przejściowej i negatywnych warunków programów dostosowania strukturalnego, co jest dowodem na jej zaangażowanie w pomoc tym krajom; niemniej jednak Europa, a ogólnie rzecz ujmując bogate kraje muszą spróbować zwiększyć pomoc do wysokości 0,71 % PKB; kraje AKP i UE muszą wypracować solidne porozumienie o partnerstwie w celu promowania rzeczywistego rozwoju w krajach AKP;
20. wzywa państwa członkowskie UE i Komisję do uwzględnienia autonomicznych programów reform gospodarczych wdrażanych przez kraje AKP podczas udzielania pomocy w ramach właściwych programów pomocy dla handlu, aby w ten sposób umożliwić danym krajom AKP skuteczne rozwiązanie kwestii kosztów związanych z dostosowaniem, również w kontekście umów o partnerstwie gospodarczym (EPA) lub szerszych programów liberalizacji;

21. z zadowoleniem odnosi się do inicjatywy MFW i Banku Światowego dotyczącej poważnie zadłużonych ubogich krajów (HIPC); uważa również, że kosztowne zobowiązania wynikające z długów uniemożliwiły rozwój krajów, ale wzywa MFW i Bank Światowy wraz z rozwijającymi się krajami do zapobiegania powtarzaniu się trudnych do udźwignięcia sytuacji związanych z zadłużeniem; podkreśla, że redukcja zadłużenia odniesie znaczący skutek, jedynie jeżeli zadłużony kraj prowadzi politykę zapobiegającą sytuacji powtórnego zaciągnięcia długu niemożliwego do udźwignięcia;
22. uważa należyte zarządzanie finansami publicznymi za niezbędne dla realizacji programu reform i wzywa do udzielenia większego wsparcia najwyższym instytucjom kontrolnym; z zadowoleniem przyjmuje PEFA, międzynarodowe ramy oceny wyników, przy ocenianiu zarządzania finansami publicznymi danego kraju oraz wzywa instytucje z Bretton Woods i innych donatorów do ścisłego ich stosowania;
23. jest zaniepokojone sytuacją krajów słabych, prowadzących konflikty i w fazie pokonfliktowej oraz podkreśla konieczność zapewnienia państwa prawa, demokratycznego systemu politycznego, szczególnie jeżeli chodzi o szanowanie wyników wyborów, oraz pokojowego i stabilnego klimatu politycznego dla zaangażowania danego kraju na drodze rozwoju;
24. jest zaniepokojone stwierdzeniem niezależnego biura dokonującego oceny MFW, że istnieją różnice poglądów wśród członków zarządu, co do roli i polityki MFW w krajach o niskim dochodzie; w związku z tym MFW musi zostać zreformowany w celu zagwarantowania w jego ramach większej demokracji, zwłaszcza dzięki lepszej reprezentacji krajów AKP w jego zarządzie;
25. jest rozczarowane faktem, że aspiracje MFW w odniesieniu do programu zmniejszania ubóstwa i wspierania rozwoju nie zostały wprowadzone w praktyce, a także tym, że istnieje rozdźwięk między inicjatywami zmniejszania ubóstwa a rzeczywistością wdrażaną polityką;
26. jest zaniepokojone brakami operacyjnymi MFW, a w szczególności rozpowszechnianiem i wdrażaniem polityki oraz spójnością instytucjonalną;
27. zachęca Bank Światowy, MFW i WTO, wraz z ONZ i innymi wielonarodowymi i dwustronnymi donatorami do współpracy w największym możliwym stopniu, aby lepiej zrozumieć i wspierać kraje AKP podlegające programom dostosowania strukturalnego i pomóc tym krajom w osiągnięciu milenijnych celów rozwoju;
28. uważa, że podstawowe znaczenie dla sukcesu reform politycznych ma maksymalny udział państwa w tych reformach oraz jego zaangażowanie; podkreśla konieczność zintegrowanego podejścia w dziedzinie godnej pracy (zatrudnienia, ochrony socjalnej, dialogu społecznego, praw pracowniczych i równouprawnienia płci) dla skutecznego przejmowania polityki zatrudnienia i społecznej na szczeblu krajowym;
29. wzywa właściwe organizacje międzynarodowe do utworzenia mechanizmów wymiany doświadczeń, które mogłyby służyć jako narzędzia tym krajom, w których nie odnotowano pozytywnych wyników lub w których prowadzone są starania zmierzające do wszczęcia procesu restrukturyzacji gospodarczej;
30. wzywa kraje, w których prowadzone są programy restrukturyzacji gospodarczej, do przedstawiania Zgromadzeniu okresowych sprawozdań na temat działania i wdrażania tych programów, a także na temat związanych z nimi porozumień, tak aby inni członkowie mogli skorzystać z najlepszych wzorców;
31. uważa za niezmiernie ważne, by rządy były odpowiedzialne wobec obywateli, jeżeli chodzi o zarządzanie dochodami i wydatkami publicznymi, a w szczególności dochodami uzyskanymi z przemysłu wydobywczego, a także wzywa Bank Światowy, MFW, UE i innych donatorów do wymagania, by dochody publiczne były zarządzane w przejrzysty sposób; w tym celu niezbędne jest wzmocnienie demokracji i państwa prawa w krajach AKP; ponadto nieodzowne jest umocnienie aparatu państwowego poprzez przyznanie mu odpowiednich zasobów ludzkich i operacyjnych; podkreśla znaczenie wytworzenia klimatu odpowiedzialności, w którym w pełni uczestniczą parlamenty i instytucje kontroli;

32. uważa, że środki przywłaszczone przez dyktatorów muszą wrócić do krajów AKP; w tym celu UE musi w pełni wykorzystać swoje wpływy w stosunku do banków, gdzie znajdują się te środki; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie w dniu 17 września 2007 r. wspólnej inicjatywy ONZ i Banku Światowego na rzecz odzyskania skradzionego majątku, której celem jest położenie kresu kradzieży majątku poprzez wzmocnienie instytucji działających na rzecz odpowiedzialności w krajach rozwijających się;
33. ubolewa nad faktem, że niezależne biuro dokonujące oceny MFW wykazało, że przedstawiciele MFW w krajach, gdzie odbywają się działania MFW, są przeciążeni i nie współpracują w odpowiedni sposób z podmiotami lokalnymi;
34. uważa, że opracowywanie i wdrażanie programów reform powinno dążyć do zwiększenia legitymacji demokratycznej poprzez zaangażowanie parlamentów, jak również konsultowanie się z innymi partnerami, mianowicie z partnerami społecznymi i społeczeństwem obywatelskim, w szczególności organizacjami pracodawców i pracowników;
35. podkreśla, że polityka, która sprzyja wzrostowi sektora prywatnego, obejmując promowanie bezpośrednich inwestycji zagranicznych, otwarte i dobrze funkcjonujące usługi finansowe, zróżnicowanie gospodarcze, sprzyjanie duchowi przedsiębiorczości i prywatnej własności ziemi stanowi **warunek wstępny** dla rozwoju gospodarczego i powinna zostać odzwierciedlona w programie; zachęca w tym kontekście do zawierania partnerstw publiczno-prywatnych;
36. uważa, że państwo ma do odegrania rolę zwłaszcza w sterowaniu gospodarką oraz we wszystkich dziedzinach, w których sektor prywatny wykazuje słabość; jednocześnie sektor prywatny ma do odegrania rolę w sektorach, w których państwo nie jest skuteczne, jednak rola ta musi być dobrze uregulowana w celu wspierania trwałego rozwoju danego kraju, redukcji ubóstwa oraz możliwie największego dostępu dla większości obywateli;
37. wyraża obawy z powodu zależności niektórych krajów AKP od wywozu jednego głównego produktu, którym zazwyczaj jest podstawowy towar, i w tym kontekście uważa, że sprzyjanie rozwojowi przemysłu i strategii zróżnicowania gospodarczego są zasadnicze dla zrównoważonego wzrostu;
38. uważa, że w celu osiągnięcia trwałego rozwoju konieczne jest promowanie na szczeblu międzynarodowym (w tym za pośrednictwem WTO) wprowadzenia norm sprawiedliwego handlu, ustalenie cen na produkty pochodzące z krajów rozwijających się umożliwiających tym ostatnim uzyskanie dochodów wystarczających do zapewnienia godnej i sprawiedliwej płacy dla pracowników z tych krajów, zapewnienie prawa do bezpieczeństwa żywnościowego dla wszystkich, umorzenie długu krajów rozwijających się w przypadku stwierdzenia, że może ono znacznie poprawić warunki życia ludności tych krajów, a nie wyłącznie ich przywódców;
39. uważa, że przed wszelką prywatyzacją w sektorach gospodarki konieczne jest obiektywne i bezstronne rozważenie skutków ekonomicznych i socjalnych, które pociągnie ona za sobą, uważa również, że prywatyzacja z tego tytułu może zostać rozpoczęta tylko w przypadku poprawy warunków życia całego społeczeństwa oraz że wiążące przepisy międzynarodowe w tej dziedzinie są niezbędne zwłaszcza w celu uregulowania działalności przedsiębiorstw lokalnych i zagranicznych w zakresie poszanowania akceptowalnych norm socjalnych i środowiskowych;
40. uważa, że prywatyzacja jako warunek zaciągnięcia pożyczki nie jest skutecznym sposobem wdrażania zmian i że to od danych krajów powinny wychodzić kluczowe decyzje polityczne;
41. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ograniczające się do prywatyzacji i liberalizacji zainteresowanie Banku Światowego zostało zastąpione szerszym podejściem, jeżeli chodzi o reformę instytucjonalną i uzupełniające działania polityczne;
42. z zadowoleniem przyjmuje bardziej ukierunkowane i pragmatyczne podejście Banku Światowego do polityki, umożliwiające większą elastyczność koncentrującą się na reformach średnioterminowych;
43. z zadowoleniem przyjmuje przegląd warunkowości MFW i wzywa do natychmiastowego wdrożenia jego wniosków, które kładą większy nacisk na własność kraju, ujednolicanie polityki w stosunku do różnych sektorów, konsultacje z zainteresowanymi stronami, wdrażanie zasadniczych, opracowanych „na miarę” strategii politycznych, przewidywalność i przejrzystość; podkreśla, że warunkowość nie powinna podważać autonomii krajowej i niezależności w sprawowaniu polityki, warunki powinny być ograniczone do zagwarantowania, że pomoc jest wykorzystywana zgodnie z zamierzonymi celami (np. walka z korupcją), i uniemożliwiania udzielania pomocy rządów, które nie przestrzegają praw człowieka i praw demokratycznych oraz niweczą wysiłki krajów dążących do osiągnięcia milenijnych celów rozwoju;

44. z zadowoleniem stwierdza zwiększone poczucie przynależności państwowej, jeżeli chodzi o programy, przypomina jednak, że silne zaangażowanie w konieczne reformy rozwojowe stanowi niezbędny warunek wstępny;
45. wzywa donatorów do zwiększenia koordynacji swoich działań, ale jest zaniepokojone wpływem, jaki może to mieć na przynależność krajową, uważa także, że kluczowe jest utrzymanie przynależności krajowej polityki w każdym momencie oraz zdolności krajów rozwijających się do decydowania o ich strategiach rozwojowych;
46. podkreśla, że zachowanie i ochrona środowiska naturalnego nie może być zadaniem podejmowanym tylko przez rządy; wzywa do nawiązywania partnerstw z lokalnymi i zagranicznymi organizacjami (Bankiem Światowym/MFW, agencjami ONZ, WWF i uniwersytetami);
47. wzywa przedstawicieli Unii Europejskiej i krajów AKP do lepszego koordynowania swoich stanowisk z uwzględnieniem Banku Światowego i MFW, zgodnie z celami Unii Europejskiej w zakresie rozwoju, i do zagwarantowania, że fundusze UE są wykorzystywane jedynie do realizacji tych celów;
48. z zadowoleniem przyjmuje niedawne dostosowania liczby głosów na korzyść niektórych krajów, ale wzywa MFW i Bank Światowy, w interesie ich własnej zasadności, do poczynienia dalszych ulepszeń w mechanizmach podejmowania decyzji w celu nadania im większej przejrzystości i przyznania odpowiedniej wagi krajom rozwijającym się;
49. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Ministrów AKP-UE, Komisji Europejskiej, Unii Afrykańskiej, Bankowi Światowemu i MFW.

REZOLUCJA ⁽¹⁾

w sprawie doświadczeń z europejskiego procesu integracji regionalnej istotnych dla krajów AKP

Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE,

- obradując na posiedzeniu w Lublanie (Słowenia) w dniach 17–20 marca 2008 r.,
- uwzględniając art. 17 ust. 1 swojego Regulaminu,
- uwzględniając umowę o partnerstwie AKP-UE, podpisaną w Kotonu w dniu 23 czerwca 2000 r. i zmienioną w Luksemburgu w dniu 25 czerwca 2005 r., w szczególności jej art. 1, 11 i 28–30,
- uwzględniając Kartę Narodów Zjednoczonych, w szczególności jej rozdział VIII w sprawie układów regionalnych,
- uwzględniając wspólną deklarację Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlamencie Europejskiego i Komisji Europejskiej dotyczącą polityki rozwoju Unii Europejskiej: „Europejski konsensus w sprawie rozwoju” z dnia 20 grudnia 2005 r., a zwłaszcza jej art. 72–74,
- uwzględniając deklarację z okazji 50. rocznicy podpisania traktatu rzymskiego, podpisaną w Berlinie dnia 25 maja 2007 r.,
- uwzględniając Traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, podpisany dnia 13 grudnia 2007 r.,
- uwzględniając deklarację z Kigali w sprawie umów o partnerstwie gospodarczym (EPA), przyjętą przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE na posiedzeniu w Kigali (Rwanda) w dniach 19–22 listopada 2007 r.,
- uwzględniając rezolucję w sprawie roli regionalnej integracji we wspieraniu pokoju i bezpieczeństwa, przyjętą przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE na posiedzeniu w Wiedniu (Austria) w dniach 19–22 czerwca 2006 r.,

---

(¹) Przyjęta przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE w dniu 20 marca 2008 r. w Lublanie (Słowenia).

- uwzględniając sprawozdanie Komitetu Ambasadorów AKP w sprawie przyszłości grupy AKP przyjęte przez Radę Ministrów AKP na 86. sesji, która odbyła się w dniach 10–14 grudnia 2007 r. w Brukseli w Belgii,
  - uwzględniając projekt Sekretariatu AKP mający na celu opracowanie wskaźników umożliwiających pomiary i monitorowanie procesów integracji regionalnej w sześciu regionach AKP,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Politycznych (ACP-EU/100.203/08/fin.),
- A. mając na uwadze, że integracja regionalna stała się dominującą cechą w regionie AKP, ponieważ każdy z krajów AKP należy przynajmniej do jednej organizacji regionalnej, a kraje AKP obejmuje około dwudziestu układów integracji regionalnej ⁽¹⁾,
- B. mając na uwadze, że wspólne wykonywanie suwerennych praw w ramach struktur integracji regionalnej może raczej przyczynić się do większej zdolności rządów do ochrony interesów swoich obywateli niż do utraty suwerenności,
- C. mając na uwadze, że w przypadku integracji regionalnej należy zadbać również o to, aby nie dopuścić do zaniku przejrzystości i odpowiedzialności demokratycznej w podejmowaniu decyzji oraz zapobiec nasilaniu się przestępczości wskutek zniesienia kontroli na granicach albo reperkusji społecznych wynikających z pochopnej liberalizacji i konkurencji w dziedzinie płac,
- D. mając na uwadze, że w ostatnich latach wśród krajów AKP dokonał się duży postęp w dziedzinie regionalnej integracji gospodarczej i politycznej, a organizacje regionalne odgrywają coraz bardziej znaczącą rolę w zapobieganiu konfliktom i utrzymaniu pokoju; mając na uwadze, że zwalczanie ubóstwa i walka o trwałą rozwój były i są ważnym celem integracji regionalnej w większości krajów AKP,
- E. mając na uwadze, że podstawą powodzenia integracji jest silna wola polityczna wszystkich partnerów w zakresie definiowania i realizacji wspólnych celów i projektów,
- F. mając na uwadze, że kilka organizacji regionalnych obejmujących kraje AKP utworzyło unię celną lub planuje jej stworzenie w najbliższych latach, a w niektórych ugrupowaniach regionalnych istnieją już unie walutowe, oraz mając na uwadze, że niektóre organizacje regionalne utworzyły mechanizmy solidarności służące zmniejszeniu nierówności lub wyrównaniu skutków polaryzacji spowodowanej liberalizacją handlu w regionie,
- G. mając na uwadze, że wiele organizacji regionalnych w krajach AKP w sposób pośredni wybrało instytucje parlamentarne, które mogą przejąć funkcje demokratycznej kontroli oraz uzyskać uprawnienia legislacyjne równoległe do procesu pogłębiania integracji,
- H. mając na uwadze, że inicjatywy regionalne takie jak „Nowe partnerstwo dla rozwoju Afryki” (NEPAD) lub plan działania dla Pacyfiku mogą jeszcze pogłębić współpracę regionalną mającą na celu sprostanie wyzwaniom związanym z rozwojem i dobrym sprawowaniem rządów,
- I. mając na uwadze, że jednoczesne członkostwo w różnych organizacjach mających podobne cele stanowi poważny problem w Afryce, co Unia Afrykańska dostrzegła podczas siódmego szczytu w Bandżulu w lipcu 2006 r.,
- J. mając na uwadze, że brak infrastruktury transgranicznej, np. połączeń komunikacyjnych, utrudnia integrację na szczeblu regionalnym,
- K. mając na uwadze, że niektóre podregiony i państwa AKP zawarły tymczasowe umowy o partnerstwie gospodarczym w sposób, który może podzielić regionalne ugrupowania gospodarcze AKP i podważyć ich proces integracji,

⁽¹⁾ Do organizacji integracji regionalnej obejmujących kraje AKP zaliczają się: Unia Afrykańska (UA), Stowarzyszenie Państw Karaibskich (ACS), Środkowoafrykańska Wspólnota Gospodarcza i Walutowa (CEMAC), Wspólnota Państw Sahelu i Sahary (CEN-SAD), Wspólnota Gospodarcza Państw Afryki Zachodniej (ECOWAS), Unia Gospodarcza i Walutowa Afryki Zachodniej (UEMOA), Południowoafrykańska Wspólnota Rozwoju (SADC), Południowoafrykańska Unia Celna (SACU), Wspólny Rynek Wschodniej i Południowej Afryki (COMESA), Międzyrządowa Agencja Rozwoju (IGAD), Wspólnota Wschodnioafrykańska (EAC), Wspólnota Gospodarcza Państw Afryki Środkowej (ECCAS/CEEAC), Wspólnota Gospodarcza Państw Wielkich Jezior (CEPGL), Wspólnota Karaibska (CARICOM), Karaibskie Forum Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (CARIFORUM), Organizacja Państw Wschodniokaraibskich (OECS), Forum Wysp Pacyfiku (PIF), Komisja ds. Oceanu Indyjskiego (COI), melanezyjskie ugrupowanie Melanesian Spearhead Group (MSG).

- L. mając na uwadze, że społeczeństwo musi rozumieć wszystkie procesy integracyjne, które z kolei wymagają demokratycznej kontroli na wszystkich szczeblach politycznych poprzez udział gremiów parlamentarnych i włączenie społeczeństwa obywatelskiego,
- M. mając na uwadze, że umowy o partnerstwie gospodarczym muszą kłaść silny nacisk na rozwój, aby zapewnić powstanie konkurencyjności handlu krajów AKP oraz sprzyjać płynnemu i stopniowemu włączaniu się krajów AKP w gospodarkę światową,
- N. mając na uwadze, że nie można zdefiniować jednego modelu integracji regionalnej, ponieważ każda strategia regionalna musi być dostosowana do konkretnych interesów i okoliczności, niemniej jednak można wyróżnić ogólne cechy, które utrudniają proces integracji lub sprzyjają mu; mając na uwadze, że analiza doświadczeń europejskich pod kątem procesów integracji regionalnej AKP może być zatem pouczająca, a także przynieść nowe spostrzeżenia także samej UE,
- O. mając na uwadze, że dynamika integracji europejskiej jest po części spowodowana istnieniem silnych wspólnych instytucji, w szczególności Komisji Europejskiej, mającej dużą autonomię i wyłączne prawo inicjatywy legislacyjnej, jak również Parlamentu Europejskiego, wybieranego bezpośrednio przez obywateli i mającego coraz szersze kompetencje,
- P. mając na uwadze, że w przypadku Europy solidarność między krajami i społeczeństwami stanowiła jeden z najważniejszych czynników udanej integracji, ponieważ zarówno kraje bogatsze, jak i biedniejsze skorzystały na politykach rozwoju wewnętrznego i spójności,
- Q. mając na uwadze, że proces integracji europejskiej korzystał, zwłaszcza w swojej wczesnej fazie, z ciągłości i bliskości terytorialnej, którą nie mogą się pochwalić ani państwa wyspiarskie regionu Karaibów i Pacyfiku, ani olbrzymi kontynent afrykański,
- R. mając na uwadze, że rozwój gospodarczy i odbudowa powojennej Europy korzystały w dużym stopniu także z pomocy zewnętrznej, w szczególności finansowanego przez Stany Zjednoczone programu odbudowy Europy (planu Marshalla),
- S. mając na uwadze, że proces europejskiej integracji gospodarczej opierał się nie tylko na liberalizacji, ale uzupełniała go polityka regulacyjna i budżetowa mająca na celu wspieranie i ochronę niektórych sektorów, jak również współpraca na rzecz zrównoważonego rozwoju,
- T. mając na uwadze, że poszanowanie wspólnych zasad demokracji, praw człowieka i państwa prawa miało wielkie znaczenie dla udanej integracji w Europie, a UE uznała ich kluczową rolę, przyjmując mechanizm zawieszenia członkostwa w przypadku poważnych naruszeń tych zasad,
- U. mając na uwadze, że podobny poziom rozwoju i zamożności państw członkowskich nie okazał się wstępnym warunkiem integracji regionalnej w Europie, a z doświadczenia wynika, że organizacje regionalne mogą stanowić skuteczne ramy dla działań mających na celu ograniczenie różnic gospodarczych i społecznych; dostrzegając jednak, że mimo wszystko między państwami członkowskimi, a także w granicach poszczególnych krajów wciąż istnieją znaczne różnice w dochodach,
- V. mając na uwadze, że Wspólnota Europejska/Unia Europejska przechodziła także poważne kryzysy i trudne okresy ze względu na różnice interesów między państwami członkowskimi oraz zastrzeżenia obywateli, m.in. co do szybkości i głębokości integracji regionalnej; mając na uwadze, że kryzysy te zawsze można było rozwiązać dzięki gotowości wszystkich stron do akceptowania kompromisów oraz politycznej woli dążenia do ogólnego celu, jakim była integracja europejska,
- W. mając na uwadze, że integracja Europy nie zapobiegła powstawaniu ruchów separatystycznych i tendencjom dezintegracyjnym, ale umożliwiła zapobieżenie konfliktom i przemocy lub ograniczyła je,
- X. mając na uwadze, że rosnąca liczba państw członkowskich UE doprowadziła do bardziej elastycznych mechanizmów integracji, w ramach których niektóre państwa członkowskie włączają się w rozszerzone struktury współpracy; podkreślając, że awangardowe mechanizmy nigdy nie opierały się na wykluczeniu, są otwarte dla wszystkich pozostałych członków i nie dotyczą podstawowych obszarów integracji,

Pojednanie i zapobieganie konfliktom

1. podkreśla, że utrwalanie pokoju i instytucjonalizacja środków pokojowych w celu rozstrzygnięcia konfliktów stanowi jedno z największych osiągnięć procesu integracji europejskiej, co wynika z wniosków, jakie Europa wyciągnęła z wyniszczających wojen;
2. wyraża zadowolenie z faktu, że regionalne i podregionalne organizacje AKP odgrywają coraz ważniejszą rolę w zarządzaniu konfliktami, utrzymywaniu pokoju i budowaniu pokoju oraz że są ważnymi partnerami Organizacji Narodów Zjednoczonych we wspieraniu międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie regionalnych mechanizmów wczesnego ostrzegania i wczesnego reagowania, np. przez ECOWAS i IGAD, oraz apeluje o dalsze umacnianie takich mechanizmów; wzywa społeczność międzynarodową do wspierania budowania możliwości przez organizacje regionalne działające w dziedzinie pokoju i bezpieczeństwa, w szczególności jeśli chodzi o zapobieganie konfliktom, zarządzanie nimi i rozstrzyganie ich;
3. uważa, że organizacje regionalne mogą odegrać ważną rolę w usuwaniu zasadniczych przyczyn konfliktów w państwach członkowskich i między nimi; uważa, że wspieranie i ochrona praw człowieka na szczeblu regionalnym oraz wspólna walka z bezkarnością stanowią ważny krok w kierunku zapobiegania konfliktom i umożliwienia pojednania między stronami konfliktu;
4. zdając sobie sprawę z tego, iż kształcenie stanowi ważny czynnik sprzyjający tolerancji i zrozumieniu, wzywa do tworzenia regionalnych komisji wspólnie opracowujących treści nauczania dla szkół i uniwersytetów, dzięki którym możliwe będzie wyeliminowanie negatywnych wizerunków, wzbudzenie wzajemnego szacunku i zaprzestanie dyskryminacji; wspólne spotkania nauczycieli, uczniów i studentów są ważne dla wzajemnego sąsiedzkiego zbliżenia między ludźmi z regionów objętych konfliktem;
5. zauważa, że w wyniku wojny, konfliktów, przemocy, głodu i wypędzeń z reguły najbardziej cierpią kobiety i dzieci; z tego też powodu należy zagwarantować odpowiedni udział kobiet we wszystkich procesach rozwojowych i decyzyjnych;
6. wzywa kraje AKP do wspomaganie regionalnych wspólnych przedsięwzięć w zakresie wydobycia, regulacji i kontroli zasobów naturalnych, w celu wspierania pojednania i współzależności;

Instytucje i plany integracji w regionach AKP

7. podkreśla, że silne wspólne instytucje reprezentujące raczej interes regionalny niż interesy krajowe są potrzebne, aby zapewnić rozwój procesu integracji i przestrzeganie wspólnie uzgodnionych norm; wzywa instytucje regionalne AKP, aby zadbały o potrzebną autonomię wspólnych instytucji, ich odpowiednie finansowanie oraz rekrutację wykwalifikowanego personelu; zwraca się do Komisji, aby wsparła budowanie możliwości instytucji regionalnych przy pomocy know-how i koniecznego finansowania;
8. podkreśla potrzebę łagodzenia przez instytucje regionalne różnic sił między państwami członkowskimi;
9. wzywa organizacje regionalne do zdefiniowania priorytetów, realistycznych wspólnych celów oraz wyraźnych punktów odniesienia, które umożliwią wspólnym instytucjom, rządów, parlamentom i społeczeństwu obywatelskiemu oszacowanie postępów i sukcesów;
10. zaleca rządów AKP, aby zgodziły się na wspólne wykonywanie suwerennych praw w wybranych sektorach, w których istnieją długofalowe wspólne interesy i należy rozwiązać problemy transgraniczne;
11. podkreśla, że procesy integracji regionalnej muszą być kształtowane w oparciu o tolerancję i wzajemne poszanowanie różnic narodowych i kulturowych;
12. zwraca się do sekretariatu AKP o usprawnienie planowanego systemu monitorowania integracji regionalnej i wzywa Komisję Europejską do zapewnienia wsparcia finansowego i technicznego koniecznego do wprowadzenia w życie tego systemu z korzyścią dla organizacji integracji regionalnej AKP;

Współpraca międzyregionalna

13. zwraca się do Unii Afrykańskiej o wspieranie i sterowanie procesem racjonalizacji systemu organizacji regionalnych w Afryce w przypadku istnienia konkurencyjnych programów integracji; zwraca uwagę, że przykład Europy pokazuje, że częściowe pokrywanie się członkostwa nie stanowi poważnej przeszkody w sytuacji, w której zapewniona jest ścisła koordynacja i współpraca między organizacjami regionalnymi lub zostanie uzgodniony podział funkcji;
14. wzywa grupę AKP do rozważenia, przy wsparciu UE, możliwości przekształcenia dotychczasowych okresowych posiedzeń sekretariatu AKP i szefów regionalnych organizacji AKP w zinstytucjonalizowane Forum Koordynacyjne, ułatwiające dialog, współpracę i koordynację; wzywa regionalne organizacje AKP do skoordynowania swoich stanowisk podczas negocjacji międzynarodowych w celu podniesienia ich pozycji i zwiększenia wpływu;
15. zadowoleniem przyjmuje do wiadomości, że organizacja posiedzeń Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego (WZP) na szczeblu regionalnym i lokalnym, zgodnie z art. 17 ust. 3 umowy z Kotonu, wchodzi w fazę realizacji, oraz z radością oczekuje wyników pierwszego regionalnego posiedzenia WZP, które odbędzie się w Windhuku w Namibii;

Demokracja i dobre sprawowanie rządów

16. podkreśla, że kultura wolności, otwartości i integracji w państwach członkowskich wchodzących w skład organizacji regionalnych stanowi warunek wstępny udanej integracji regionalnej; wzywa wszystkie organizacje regionalne w regionie AKP, które tego jeszcze nie uczyniły, do określenia jasnych politycznych kryteriów członkostwa, opartych na prawach człowieka, demokracji, państwie prawa i dobrym sprawowaniu rządów oraz do rozwijania konstruktywnych mechanizmów pomagającym krajom członkowskim w przestrzeganiu tych kryteriów; zwraca się do krajów AKP o wzięcie pod uwagę skutecznych mechanizmów zawieszenia członkostwa w przypadku poważnych naruszeń tych zasad;
17. wzywa Unię Europejską, aby wspierała regionalne inicjatywy na rzecz promowania demokracji, praw człowieka i dobrego sprawowania rządów, takie jak afrykański mechanizm wzajemnej oceny lub regionalne mechanizmy obserwacji wyborów, oraz aby dostosowała swoje inicjatywy w zakresie dobrego sprawowania rządów do istniejących mechanizmów regionalnych;
18. wzywa UE i grupę AKP do zwiększenia poparcia dla parlamentarnych struktur organizacji regionalnych; podkreśla, że bezpośrednie wybory przedstawicieli państw członkowskich do parlamentów regionalnych w znacznym stopniu przyczyniają się do legitymizacji procesu integracji i stanowią warunek jego trwania;
19. uważa, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego — a w szczególności ich działania ponadnarodowe — odgrywają dużą rolę w rozwoju regionalnych procesów integracji regionalnej i zapewnieniu odpowiedzialności demokratycznej instytucji regionalnych;
20. wzywa UE i kraje AKP, aby zagwarantowały przeprowadzanie konsultacji z organami parlamentarnymi organizacji regionalnych w sprawie regionalnych dokumentów strategicznych określających cele EFR i ich realizacji;

Gospodarka i handel

21. wzywa kraje UE i AKP do zagwarantowania, że europejskie umowy o partnerstwie gospodarczym będą spójne z inicjatywami AKP w dziedzinie integracji regionalnej i będą przyczyniać się do ich umacniania; zwraca uwagę, że wiele krajów AKP obawia się, że obecne tendencje w dziedzinie negocjacji umów o partnerstwie gospodarczym oraz przyjmowanie umów przez podregiony mogą podważyć starania w dziedzinie integracji regionalnej; nalega, aby wszelkie umowy przyjmowane przez podregiony były otwarte dla pozostałych członków odnośnej organizacji regionalnej;
22. podkreśla, że bariery handlowe między regionami AKP powinny zostać ograniczone w celu wspierania handlu między poszczególnymi częściami Południa, oraz wzywa do działań harmonizacyjnych mających zagwarantować jednokowe warunki transgranicznej działalności gospodarczej;

23. wzywa organizacje regionalne AKP do utworzenia lub do dalszego rozwoju regionalnych mechanizmów spójności i funduszy solidarności, które pomogą słabszym państwom członkowskim poradzić sobie z kosztami dostosowań związanych z liberalizacją handlu i zapewnić odpowiednie finansowanie; uważa, że UE powinna wspierać te mechanizmy przy pomocy wiedzy fachowej i finansowania; przypomina, że z doświadczeń UE wynika, że należy stworzyć silny i niezależny mechanizm walki z nadużyciami w celu zmniejszenia ryzyka sprzeniewierzenia funduszy strukturalnych i solidarności;
24. wzywa kraje UE i AKP do zwiększenia ukierunkowanych inwestycji w regionalne sieci infrastrukturalne w celu umożliwienia transgranicznej działalności gospodarczej;

Współpraca funkcjonalna

25. podkreśla, że sama liberalizacja handlu nie stanowi wystarczającej siły sprawczej regionalnego porozumienia i integracji i że współpracy gospodarczej muszą towarzyszyć regionalne programy i projekty w wybranych priorytetowych sektorach;
26. z zadowoleniem przyjmuje liczne wysiłki w dziedzinie współpracy funkcjonalnej w regionie AKP; wzywa kraje AKP do wzmocnienia współpracy regionalnej i lokalnej w takich dziedzinach jak zdrowie i edukacja, bezpieczeństwo żywności, infrastruktura, środowisko naturalne i migracja oraz do zapewnienia odpowiedniego finansowania; przypomina, że budżet Unii Europejskiej przeznaczony na wspólne strategie polityczne składa się zarówno z dochodów z handlu zewnętrznego, jak i z bezpośrednich składek z budżetów państw członkowskich;
27. podkreśla, że regionalne dokumenty strategiczne określające cele EFR muszą skupiać się nie tylko na liberalizacji handlu i integracji z rynkiem światowym, ale należy w nich położyć większy nacisk na budowanie instytucji regionalnych, budowanie możliwości i rozwój zasobów ludzkich w dziedzinie integracji regionalnej, współpracy funkcjonalnej oraz wspierania decyzji politycznych w zakresie redystrybucji i regulacji;
28. zaleca rozszerzenie programów wymiany dla szkół, wyższych uczelni i instytucji badawczych w regionach AKP o działania sprzyjające ponadnarodowemu porozumieniu i kształtowaniu się ponadnarodowego społeczeństwa obywatelskiego;
29. zobowiązuje swoich współpracowników do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Ministrów AKP-UE, Komisji Europejskiej, prezydencji Rady oraz organizacjom regionalnym AKP.

REZOLUCJA ⁽¹⁾

w sprawie kwestii bezpieczeństwa żywnościowego w krajach AKP i roli współpracy AKP-UE

Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE,

- które zebrało się na posiedzeniu w Lublanie (Słowenia) w dniach 17–20 marca 2008 r.,
- uwzględniając art. 17 ust. 1 Regulaminu,
- uwzględniając Światowy Szczyt Żywnościowy z 1996 r. oraz jego cel zmniejszenia o połowę liczby ludzi cierpiących głód na świecie do 2015 r.,
- uwzględniając deklarację milenijnych celów rozwoju Narodów Zjednoczonych oraz zawarte w niej zobowiązanie do dwukrotnego zmniejszenia liczby ludzi cierpiących głód oraz ludzi żyjących za mniej niż dolara dziennie,
- uwzględniając cele umów o partnerstwie AKP-UE dotyczących rozwoju i handlu podpisanych w Lomé, a następnie w Kotonu,
- uwzględniając raport ONZ z dnia 25 października 2007 r. sporządzony przez specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. żywności,

---

(¹) Przyjęta przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE w dniu 20 marca w Lublanie (Słowenia).

- uwzględniając swoją deklarację z Kigali z dnia 22 listopada 2007 r. w sprawie sprzyjających rozwojowi umów o partnerstwie gospodarczym (EPA),
- uwzględniając konkluzje szczytu UE-Afryka z grudnia 2007 r. oraz pierwszy plan działania,
- uwzględniając wnioski ze sprawozdania z 2007 r. w sprawie milenijnej oceny ekosystemów,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Gospodarczego, Finansów i Handlu (AKP-UE/100.205/08/fin.),

Znaczenie sektora rolnego w gospodarkach państw AKP

- A. mając na uwadze, że społeczność międzynarodowa zobowiązała się do zredukowania o połowę skrajnego ubóstwa i głodu na świecie do 2015 r. zgodnie z pierwszym milenijnym celem rozwoju, oraz że brak bezpieczeństwa żywnościowego dotyka blisko jednej trzeciej populacji państw AKP,
- B. mając na uwadze, że od 1996 r. Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa określa bezpieczeństwo żywnościowe jako „dostęp dla każdego i w każdej chwili do żywności w ilości wystarczającej do aktywnego i zdrowego życia”,
- C. mając na uwadze, że skutki plagi głodu są dotkliwsze na obszarach wiejskich, gdzie mieszka do 60 % populacji zależnej bezpośrednio od rolnictwa lub od działalności wiejskiej związanej z rolnictwem; mając również na uwadze, że rolnictwo jest podstawowym sektorem gospodarki państw AKP (20 % PKB oraz dwie trzecie zatrudnionych),
- D. mając na uwadze, że pomimo bezspornego znaczenia sektora rolnego dla państw AKP ani rządy krajowe, ani unijna polityka współpracy na rzecz rozwoju nie przywiązują pierwszorzędnej wagi do tego istotnego sektora, oraz mając na uwadze, że co więcej drobni rolnicy są coraz bardziej marginalizowani,

Współpraca AKP-UE a bezpieczeństwo żywnościowe

- E. mając na uwadze, że cel polegający na sprzyjaniu włączeniu państw AKP do gospodarki światowej, przewidziany w umowach z Lomé, a następnie z Kotonu, nie został osiągnięty oraz że pomimo uprzywilejowanego dostępu do rynku europejskiego, z jakiego korzystają produkty państw AKP, ich udział w przywozie do UE wciąż maleje,
- F. mając na uwadze, że zbyt pośpieszne otwarcie rynków państw AKP na towary przywożone z Europy naraziłoby gospodarki tych państw na poważne wstrząsy i osłabiłoby je,
- G. mając na uwadze, że w ramach 9. EFR tylko 4 państwa AKP na 78 uznały rolnictwo za sektor priorytetowy, a 15 państw wybrało rozwój obszarów wiejskich, oraz że jedynie 7 % budżetu 9. EFR zostało przeznaczone na rozwój obszarów wiejskich, a 1,1 % na działalność bezpośrednio związaną z rolnictwem,
- H. mając na uwadze, że Unia Europejska dotując wywóz swoich produktów rolnych stosuje dumping na rynkach państw AKP, co ma dramatyczne skutki dla producentów lokalnych niezdolnych do konkurencji z produktami europejskimi, których cena sprzedaży jest czasem aż trzykrotnie niższa w stosunku do produktów lokalnych,

Wyzwania związane z bezpieczeństwem żywnościowym w państwach AKP

- I. mając na uwadze, że 60 % światowych ekosystemów, w tym zasobów słodkiej wody i zasobów rybnych, jest zdegradowanych lub źle wykorzystywanych oraz że to najbardziej zagrożone sektory to woda, rolnictwo, zdrowie ludzi, różnorodność biologiczna oraz podnoszenie się poziomu morza,
- J. mając na uwadze, że wzrost produkcji żywności jest ważnym czynnikiem zmniejszenia braku bezpieczeństwa żywnościowego w tej mierze, w jakiej sprzyja on z jednej strony obniżce cen produktów spożywczych, a z drugiej wzrostowi dochodów producentów,

- K. mając na uwadze, że nawadnianie może znacznie zwiększyć i zapewnić zrównoważoną produkcję rolną,
- L. mając na uwadze znaczenie wody pitnej dla bezpieczeństwa żywnościowego oraz trudny dostęp do niej w państwach AKP, wraz z wynikającymi z tego problemami zdrowotnymi,
- M. mając na uwadze, że konieczne jest, by państwa AKP posiadały skuteczne służby publiczne, w szczególności jeśli chodzi o dostęp do wody, będący głównym elementem bezpieczeństwa żywnościowego,
- N. mając na uwadze, że biopaliwa mogą przynosić korzyści środowiskowe, podkreślając jednocześnie wyzwania związane z ich produkcją, dotyczące dostępności ziem uprawnych, cen żywności i likwidacji ubóstwa w kontekście milenijnych celów rozwoju,
- O. mając na uwadze częstotliwość klęsk dotyczących sektor rolny, idącą w parze ze zmniejszeniem środków przeznaczonych na pomoc żywnościową przed i po tych klęskach w państwach AKP,
- P. mając na uwadze, że państwa AKP są uzależnione od wywozu podstawowych produktów, które stanowią ponad 50 % ich wpływów dewizowych,
- Q. mając na uwadze, że rola kobiet w państwach AKP ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego i zdrowia, oraz że brak równouprawnienia płci stanowi dla kobiet przeszkodę w pełnieniu tej roli,
- R. mając na uwadze bezpośredni związek między dostępem kobiet do zasobów gospodarstwa domowego i kontrolą nad nimi a zwiększeniem poziomu bezpieczeństwa żywnościowego w gospodarstwach domowych,
- S. mając na uwadze, że według szacunków FAO od 1985 r. 7 milionów pracowników rolnych zmarło z powodu wirusa HIV/AIDS oraz że pandemia ta pociągnie za sobą jeszcze 16 milionów ofiar w ciągu dwóch następnych dziesięcioleci w 25 najbardziej dotkniętych państwach Afryki,
- T. mając na uwadze, że wirus HIV/AIDS dotyka przede wszystkim produktywną siłę roboczą, zmniejszając w ten sposób nie tylko ilość, ale i jakość wykonywanej pracy,

Odpowiedź na wyzwania związane z bezpieczeństwem żywnościowym w państwach AKP

- U. mając na uwadze, że zwiększony dostęp do nowoczesnych technologii informacji jest istotny dla zwiększenia wydajności oraz lepszego informowania rolników o praktykach, cenach i dostępie do czynników produkcji;
- 1. podkreśla podstawowy charakter prawa dostępu do żywności; przypomina UE i państwom AKP, że zobowiązały się do starań na rzecz zmniejszenia o połowę do 2015 r. liczby ludzi, którzy cierpią głód; zwraca się do Komisji, Rady Unii Europejskiej i państw AKP o podjęcie — odpowiednio finansowanych — działań niezbędnych do wypełnienia tego zobowiązania;
- 2. domaga się należytego uznania znaczenia powiązań między badaniami naukowymi, rozpowszechnianiem informacji i rolnikami dla realizacji celów w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego; podkreśla potrzebę wdrożenia przez państwa AKP przystępnych technologii, które udowodniły swoją skuteczność i innowacyjność w dążeniu do bezpieczeństwa żywnościowego;
- 3. zauważa, że w celu zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego w państwach AKP należy przede wszystkim określić możliwie najskuteczniejszą metodę zrównoważonej uprawy ziemi, a następnie prowadzić politykę wspierającą ten kierunek działania;
- 4. uważa, że konieczne jest nadanie nowego impulsu partnerstwu UE-AKP poprzez wynegocjowanie sprawiedliwych i wyważonych umów o partnerstwie gospodarczym, rzeczywiście ukierunkowanych na rozwój i nieograniczających się do względów czysto handlowych;
- 5. uważa, że narzucenie państwom AKP liberalizacji usług wpływa negatywnie na rozwój nowo powstających i obiecujących sektorów oraz pozbawia władze publiczne tych państw zdolności do zarządzania podstawowymi usługami publicznymi bardziej odpowiadającymi realiom tych społeczeństw;

6. podkreśla, że konieczne jest większe niż poprzednio uwzględnienie w debatach nad realizacją 10. EFR potrzeb populacji w zakresie rolnictwa na potrzeby żywnościowe;
7. zwraca się do UE o włączenie do 10. EFR priorytetowego programu szczegółowego w zakresie rozwoju rolnego dla każdego z państw AKP oraz o wyposażenie tego programu w jasne i ambitne cele do osiągnięcia oraz konkretne środki do zastosowania w ściśle określonym terminie w bliskiej współpracy z organizacjami rolników i społeczeństwem obywatelskim;
8. zwraca się do Komisji i Rady o nadanie, w ścisłym porozumieniu z państwami AKP, pierwszeństwa kwestii wpływu na państwa AKP dotacji europejskich do wywozu produktów rolnych oraz o zobowiązanie się do znalezienia konkretnych rozwiązań w celu uniknięcia dumpingu w poszanowaniu zobowiązań podjętych w ramach realizacji milenijnych celów rozwoju;
9. wzywa państwa członkowskie UE i społeczność międzynarodową do wsparcia Światowego Programu Żywnościowego (WFP), który stoi w obliczu nowych wyzwań w zakresie walki z głodem, będących wynikiem szybko rosnących cen żywności i ropy na świecie, coraz gwałtowniejszych zjawisk pogodowych spowodowanych po części zmianami klimatycznymi oraz malejących zapasów żywności na świecie;
10. wzywa do skutecznego planowania zaopatrzenia w wodę na potrzeby nawadniania w państwach AKP, aby umożliwić znaczący wzrost produkcji rolnej, oraz podkreśla, że woda i usługi związane z wodą — niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego — nie mogą być uważane za towar lub usługi komercyjne, a także opowiada się za formalnym uznaniem przez Unię Europejską i państwa AKP prawa dostępu do wody za prawo człowieka — powszechne, niepodzielne, niezbywalne, trwałe i wynikające z prawa do życia należnego każdemu człowiekowi;
11. zwraca się do Unii Europejskiej i do państw AKP o wsparcie szerokiej mobilizacji na rzecz programów partnerstwa publiczno-prywatnego opartych na społecznościach lokalnych w kombinacji północ-południe, południe-południe i północ-północ w zakresie dostępu do wody;
12. zwraca się do UE o uwzględnienie w swojej polityce rozwoju aktualnych potrzeb i problemów mężczyzn i kobiet żyjących w środowisku wiejskim, czy to na płaszczyźnie społecznej, gospodarczej, prawnej czy technologicznej, w celu zapewnienia powodzenia projektów i programów w zakresie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w ogóle, a szczególnie programów dotyczących bezpieczeństwa żywnościowego; podkreśla w związku z tym znaczenie inwestowania w programy oświatowe dla wszystkich mieszkańców obszarów wiejskich;
13. nalega, by państwa AKP i Unia Europejska położyły nacisk na równość kobiet i mężczyzn oraz by uznały wielowymiarową rolę kobiet i sprzyjały jej rozwijaniu w ramach realizacji celu bezpieczeństwa żywnościowego, w szczególności w zakresie dostępu do ziemi i jej nabywania, aby umożliwić trwały wzrost w tym sektorze;
14. zaleca Unii Europejskiej i państwom AKP uznanie zasadniczej ekonomicznej roli kobiet w sektorze rolnictwa oraz znaczenia zwiększania wydajności kobiet i ich wkładu w systemy żywnościowe; zwraca się do Unii Europejskiej i państw AKP o włączenie do ich polityki i programów bezpieczeństwa żywnościowego jako podstawowego elementu bezpośredniego związku między dostępem kobiet do zasobów gospodarstwa domowego i kontroli nad nimi a zwiększeniem poziomu bezpieczeństwa żywnościowego w gospodarstwach domowych; zwraca się do Komisji, Rady i państw AKP o dopilnowanie, by umożliwić kobietom z obszarów wiejskich dostęp do programów mikrokredytów;
15. wzywa państwa AKP i Unię Europejską do uruchomienia dodatkowych środków, do czego zobowiązały się w celu osiągnięcia milenijnych celów rozwoju, a zwłaszcza trzeciego z nich („wyeliminować nierówny dostęp płci do pierwszego i drugiego szczebla edukacyjnego w miarę możliwości do 2005 roku, a na wszystkich szczeblach najpóźniej do 2015 roku”), gdyż to od kobiet zależy w dużej mierze prawidłowe wyżywienie całych rodzin;
16. jest zaniepokojone faktem, że wirus HIV/AIDS stanowi zagrożenie dla rozwoju gospodarczego i społecznego państw AKP z racji utraty siły roboczej, lecz również ze względu na jakość wykonywanej pracy, i domaga się, by kwestia wirusa HIV/AIDS była również rozpatrywana w odniesieniu do kwestii bezpieczeństwa żywnościowego oraz jego wpływu na żywienie;

17. nalega, by Unia Europejska i rządy państw AKP zajęły się problemem przepisów prawa własności gruntów dotyczących małżeństw i osób dotkniętych wirusem HIV/AIDS w regionach, gdzie istnieje presja na rynku gruntów lub tam, gdzie ziemia jest rzadkim dobrem, i zwraca się do nich o zarządzenie skutkom przemian wywołanych przez wirus HIV/AIDS dla prawa własności gruntów (w szczególności dla struktury własności, dziedziczenia, dostępu i praw), ze szczególnym naciskiem na sytuację kobiet i dzieci;
  18. proponuje wspieranie rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich i dokonywanie inwestycji prowadzących w pierwszym rzędzie do stwarzania możliwości najuboższym w celu poprawy ich warunków życia;
  19. nalega, by więcej inwestować w technologie informacji i komunikacji w celu zwiększenia wydajności, lepszego informowania rolników o czynnikach produkcji oraz ułatwiania dostępu do rynku; uważa, że należy dołożyć szczególnych starań, by najubożsi w państwach AKP mieli dostęp do technologii informacji i komunikacji, co oznacza opracowanie polityki mającej na celu walkę z analfabetyzmem informatycznym, wysokimi kosztami wyposażenia informatycznego oraz brakiem dostępu do niego;
  20. w celu zagwarantowania bezpośredniego dostępu ubogich osób do zasobów żywności proponuje wspieranie szkolenia oraz wymiany, rozwoju i stosowania najlepszych praktyk w zakresie rolnictwa w państwach AKP; zwraca się do Rady, Komisji Europejskiej oraz do każdego z państw członkowskich o wspieranie badań naukowych dotyczących biopaliw wytwarzanych z odpadów rolniczych oraz z roślin niejadalnych uprawianych na terenach suchych i półsuchych;
  21. zachęca państwa AKP i Unię Europejską do wspierania przyjęcia przez Zgromadzenie Ogólne ONZ moratorium na produkcję roślinną przeznaczoną do przetworzenia na paliwo;
  22. podkreśla konieczność dysponowania przez UE i państwa AKP dobrze opracowanymi i skutecznymi planami działania w nagłych sytuacjach klęsk w sektorze rolnym;
  23. zaleca przeprowadzenie badań dotyczących problemów środowiskowych, takich jak degradacja gleb, zagrożenia różnorodności biologicznej w środowisku rolnym oraz wpływ zmian klimatycznych na rolnictwo oraz podjęcie środków w tym zakresie, które doprowadzą do odpowiedniego zarządzania zasobami środowiskowymi, np. na rzecz ochrony i rekultywacji gleb;
  24. wzywa państwa AKP do wzmocnienia przeprowadzanych przez rządy procesów ustanawiania budżetu i zarządzania nim, zwłaszcza w celu ułatwienia finansowania wszelkich konkretnych działań i środków zmierzających do przeciwdziałania brakowi bezpieczeństwa żywnościowego;
  25. wzywa państwa członkowskie UE i Komisję do zwiększenia oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA), w szczególności na rzecz najsłabiej rozwiniętych państw AKP oraz państw AKP będących importerami netto żywności, aby umożliwić im łagodzenie negatywnych skutków, jakich doświadczają w związku z istotnym wzrostem cen żywności, który w coraz większym stopniu zastrza problemy dotyczące bilansu płatności tych państw;
  26. ubolewa nad niedostateczną koordynacją, przede wszystkim na szczeblu krajowym, lecz również w ramach międzynarodowej wspólnoty na rzecz rozwoju, wysiłków podejmowanych w kontekście programów, będących obciążeniem w kategoriach zasobów ludzkich i finansowych;
  27. wzywa do określenia dziedzin, w których szczególnie brakuje integracji polityk, oraz do stworzenia środków ułatwiających tę integrację na wszystkich szczeblach;
  28. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji Radzie AKP-UE i Komisji Europejskiej.
-

REZOLUCJA ⁽¹⁾
w sprawie sytuacji w Kenii

Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE,

- na posiedzeniu w Lublanie (Słowenia) w dniach 17–20 marca 2008 r.,
  - uwzględniając art. 17 ust. 2 Regulaminu,
  - uwzględniając cenną rolę Kenii w promowaniu pokoju w regionie,
  - uwzględniając wytyczne Afrykańskiej karty praw człowieka i ludów dotyczące przeprowadzania demokratycznych wyborów,
  - uwzględniając Deklarację Unii Afrykańskiej z 2002 r. w sprawie zasad regulujących demokratyczne wybory w Afryce,
  - uwzględniając decyzję Zgromadzenia Unii Afrykańskiej w sprawie sytuacji w Kenii po wyborach prezydenckich w dniu 27 grudnia 2007 r., podjętą na posiedzeniu, które odbyło się w Addis Abebie w dniach 31 stycznia–2 lutego 2008 r. (10. sesja zwyczajna),
  - uwzględniając Pakt bezpieczeństwa, stabilności i rozwoju w regionie Wielkich Jezior, podpisany dnia 16 grudnia 2006 r. w Nairobi (Kenia) przez szefów państw i rządów krajów z regionu Wielkich Jezior,
  - uwzględniając Deklarację zasad międzynarodowej obserwacji wyborów oraz Kodeks postępowania międzynarodowych obserwatorów wyborów, upamiętnione przez ONZ dnia 27 października 2005 r.,
  - uwzględniając oświadczenie dotyczące wstępnych wyników misji obserwacji wyborów Unii Europejskiej (EUEOM) do Kenii z dnia 1 stycznia 2008 r. oraz rezolucję Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Kenii z dnia 17 stycznia 2008 r.,
  - uwzględniając Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r. (umowę z Kotonu), ze zmianami wprowadzonymi w Luksemburgu dnia 25 czerwca 2005 r., a w szczególności jej art. 8 i 9,
  - uwzględniając cenne wysiłki Organizacji Narodów Zjednoczonych służące znalezieniu rozwiązania tej sytuacji kryzysowej,
- A. mając na uwadze, że ogromna liczba obywateli Kenii, korzystając ze swoich praw demokratycznych, udała się w dniu 27 grudnia 2007 r. do urn wyborczych, by wybrać prezydenta, władze parlamentarne i samorządowe; mając na uwadze, że w wyborach tych dziewięć partii wystawiło swoich kandydatów na prezydenta, w tym prezydenta Mwai Kibakiego z Partii Jedności Narodowej (PNU) i Ralię Odingę z Pomarańczowego Ruchu Demokratycznego (ODM),
- B. mając na uwadze, że cały okres kampanii i wybory miały pokojowy charakter i powszechnie przestrzegano swobody zrzeszeń oraz wolności słowa i zgromadzeń; mając jednak na uwadze fakt, że kampania charakteryzowała się również etniczno-politycznymi podziałami, które przyczyniły się do niestabilnej sytuacji w okresie przedwyborczym,
- C. mając na uwadze, że dwie największe partie, Pomarańczowy Ruch Demokratyczny i Partia Jedności Narodowej oraz ich partie stowarzyszone zdobyły odpowiednio 103 i 104 mandaty z 210 w parlamencie kenijskim,
- D. mając na uwadze, że międzynarodowi i krajowi obserwatorzy stwierdzili, że, ogólnie rzecz ujmując, proces wyborczy przed etapem zestawienia wyników był dobrze zarządzany oraz że wybory parlamentarne można byłoby uznać w dużej mierze za sukces, natomiast proces liczenia głosów w wyborach prezydenckich był pozbawiony wiarygodności i w związku z tym obserwatorzy wyrazili wątpliwości co do dokładności wyników,
- E. mając na uwadze, że ogółem Kenijska Komisja Wyborcza (KKW) w sposób prawidłowy zarządzała procesem wyborczym, lecz na etapie liczenia głosów w wyborach prezydenckich nie wykazała się bezstronnością, przejrzystością i zachowaniem zasady poufności, a w szczególności niezależnością niezbędną do organizowania wiarygodnych wyborów,

(¹) Przyjęta przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE w dniu 20 marca 2008 r. w Lublanie (Słowenia).

- F. mając na uwadze, że napięta atmosfera po ogłoszeniu wyników wyborów prezydenckich doprowadziła do aktów przemocy i podpałów na tle etnicznym, w wyniku których ponad 1 000 osób poniosło śmierć, ponad 300 000 osób zostało przesiedlonych, a około 10 000 Kenijczyków postanowiło szukać schronienia w Ugandzie, co wywołało ogromny kryzys humanitarny,
- G. mając na uwadze, że akty przemocy były bardzo brutalne na niektórych obszarach, co stanowiło zagrożenie nie tylko dla bezpieczeństwa setek tysięcy Kenijczyków, lecz również dla różnych aspektów życia codziennego, w tym transakcji gospodarczych, edukacji i zdrowia,
- H. mając na uwadze, że tymczasowe zamieszki w Kenii miały wpływ na działalność gospodarczą w regionie i niszczące skutki dla sąsiadów nieposiadających dostępu do morza; mając na uwadze, że ceny podstawowych produktów niezbędnych do życia stale rosną, a wiele osób straciło pracę,
- I. mając na uwadze, że starania ówczesnego przewodniczącego Unii Afrykańskiej, prezydenta Republiki Ghany Johna Kufuora stworzyły fundamenty ułatwiające dialog podjęty przez byłego sekretarza generalnego ONZ Kofiego Annana, wspieranego przez Graę Machela i byłego prezydenta Benjamina Mkapę, który ma na celu rozstrzygnięcie sporu,
- J. mając na uwadze, że rząd Kenii i Pomarańczowy Ruch Demokratyczny podjęły kenijski dialog krajowy i rozmowy pojednawcze ułatwione przez Kofiego Annana, które zakończyły się krajowym porozumieniem w sprawie utworzenia wielkiej koalicji rządowej,
1. z zadowoleniem przyjmuje dojrzałość obywateli Kenii w zakresie wprowadzania demokracji, czego przykładem są pokojowe wybory przeprowadzone w dniu 27 grudnia 2007 r.;
  2. wyraża głębokie ubolewanie z powodu śmierci niewinnych osób i krytycznej sytuacji humanitarnej spowodowanej powyborczymi aktami przemocy;
  3. potępia wszelkie dotychczasowe akty przemocy, których sprawcy nie mogą pozostać bezkarni, i podkreśla konieczność ochrony praw człowieka wszystkich Kenijczyków, położenia kresu przypadkom wykorzystywania i gwałtów oraz zapewnienia przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego;
  4. wyraża głębokie ubolewanie z powodu śmierci Melitusa Were'a i Davida Kimutai Too, dwóch nowo wybranych członków parlamentu, i solidaryzuje się z parlamentem kenijskim po tej stracie;
  5. wzywa do pilnego i szczegółowego zbadania wszystkich aktów przemocy przy wykorzystaniu właściwych środków i w sposób, który pomoże przywrócić zaufanie obywateli Kenii do demokracji;
  6. wzywa również rząd Kenii do zagwarantowania, że w sprawie przestępstw określonych w ustawie o przestępstwach wyborczych będą prowadzone bezstronne i rygorystyczne dochodzenia, a sprawcy zostaną pociągnięci do odpowiedzialności za swoje czyny, i w tym kontekście zaleca utworzenie komisji śledczej ds. wyborów;
  7. ponownie wzywa władze kenijskie do zapewnienia odpowiedniej ochrony i wsparcia wszystkim osobom przesiedlonym, bez względu na to, gdzie przebywają, i bez dyskryminacji etnicznej, oraz do spełnienia podjętych zobowiązań w zakresie praw społecznych i gospodarczych osób przesiedlonych (dostęp do żywności, opieki medycznej i edukacji), ponownego zasiedlenia się i sporów o ziemię;
  8. wzywa wszystkie strony do ustanowienia i promowania szeregu środków służących budowie zaufania, aby wesprzeć bezpieczny powrót i ponowne osiedlanie się uchodźców i osób wewnętrznie przesiedlonych;
  9. wyraża głębokie zaniepokojenie skutkami kryzysu politycznego, jego niszczącym wpływem na społeczno-gospodarczy rozwój kraju oraz jego gospodarczymi skutkami dla państw ościennych, które są w znacznej mierze uzależnione od kenijskiej infrastruktury i w których sytuacja humanitarna ulega destabilizacji z powodu kryzysu w Kenii;
  10. zdecydowanie potępia wzrost poziomu przemocy na tle seksualnym, będący wynikiem zamieszek politycznych, i wyraża szczególne zaniepokojenie ciężkim losem kobiet i dziewcząt w obozach dla uchodźców; w tym kontekście wzywa władze kenijskie do zapewnienia ofiarom odpowiedniej opieki medycznej i apeluje do służb policyjnych, by zachęcały ofiary do zgłaszania przestępstw i by poważnie traktowały wszystkie zgłoszenia aktów przemocy na tle seksualnym;

11. z zadowoleniem przyjmuje podjęcie przez rząd Kenii i Pomarańczowy Ruch Demokratyczny pokojowych poszukiwań rozwiązania kryzysu politycznego będącego wynikiem wyborów prezydenckich z dnia 27 grudnia 2007 r.;
  12. z zadowoleniem przyjmuje krajowe porozumienie pomiędzy rządem a Pomarańczowym Ruchem Demokratycznym w sprawie podziału władzy; wzywa do trwałego wdrażania tego porozumienia oraz do przyspieszenia wsparcia w celu umocnienia pokoju i bezpieczeństwa;
  13. popiera parlament kenijski za wprowadzenie instrumentów prawnych i konstytucyjnych koniecznych do funkcjonowania tego porozumienia; gratuluje parlamentowi jednogłośniego zatwierdzenia w dniu 18 marca 2008 r. projektu ustawy o zmianie konstytucji Kenii oraz projektu ustawy o porozumieniu krajowym i pojednaniu, mające na celu wprowadzenie w życie porozumienia w sprawie podziału władzy;
  14. zwraca uwagę na starania obu stron mające na celu przywrócenie porządku w kraju poprzez poszanowanie państwa prawa, co jest niezbędne do zapewnienia spokoju i bezpieczeństwa we wszystkich częściach kraju, i poszanowanie ludzkiego życia i własności prywatnej;
  15. pochwała społeczność międzynarodową, w szczególności instytucje AKP-UE, UE, Unię Afrykańską, Międzyrządowy Organ ds. Rozwoju (IGAD), Wspólnotę Wschodnioafrykańską (EAC) i panel wybitnych osobistości Afryki, w tym byłych szefów państw, za ich ogromne zainteresowanie i pozytywny wkład w proces poszukiwania rozwiązań pokojowych;
  16. podkreśla, że ich reakcja stanowiła odzwierciedlenie uzgodnionej na szczeblu międzynarodowym podstawowej zasady odpowiedzialności za ochronę;
  17. z zadowoleniem przyjmuje pomoc humanitarną ze strony społeczności międzynarodowej;
  18. pochwała rząd, obywateli i prezydenta Ugandy, Yoweria Museveniego, za przyjęcie uchodźców z Kenii i zapewnienie im bezpieczeństwa i pomocy humanitarnej; z zadowoleniem przyjmuje również starania podjęte przez prezydenta Yoweriego Museveniego jako przewodniczącego szczytu EAC i posiedzenia szefów rządów państw Wspólnoty Narodów;
  19. z zadowoleniem przyjmuje starania podjęte przez Kofiego Annana i panel wybitnych osobistości Afryki mające na celu pomoc Kenii w rozstrzygnięciu sporu politycznego; z zadowoleniem przyjmuje również decydujące działanie obecnego przewodniczącego Unii Afrykańskiej, Jakaya M. Kikwetego, prezydenta Zjednoczonej Republiki Tanzanii;
  20. wzywa do przedsięwzięcia konkretnych środków w celu ustanowienia w pełni bezstronnej komisji wyborczej, która w przyszłości będzie w stanie lepiej przeprowadzić wolne i sprawiedliwe wybory, oraz do przeprowadzenia koniecznych reform: sądowniczej, konstytucyjnej i instytucjonalnej;
  21. apeluje, aby wszelkie przeglądy prawa krajowego uwzględniały okres przedwyborczy, wyborczy i powyborczy, aby umożliwić wprowadzenie wiarygodnych i skutecznych mechanizmów odszkodowawczych na wypadek skarg wyborczych;
  22. wyraża zaniepokojenie tendencją do pluralizmu politycznego zmierzającego w kierunku podziałów etnicznych w ramach procesów demokratyzacji i wzywa do przeprowadzenia poważnej analizy tej kwestii;
  23. ponownie wzywa wszystkie strony do wypełnienia swoich obowiązków poprzez konstruktywne i pełne zaangażowanie w proces pojednania, współpracując w ramach dialogu na temat wszystkich kwestii, w tym reformy systemu wyborczego, reformy konstytucyjnej i dotyczącej zagadnień płci, oraz do uzgodnienia trwałego, konsensualnego politycznego rozwiązania tego kryzysu;
  24. wzywa społeczeństwo obywatelskie Kenii, organizacje religijne i obywatele Kenii do wsparcia i promowania procesu pojednania;
  25. wzywa społeczność międzynarodową do udzielenia odpowiedniej pomocy na rzecz odbudowy obszarów dotkniętych kryzysem, w tym na rzecz pilnego ponownego osiedlania się osób przesiedlonych, koncentrując się w szczególności na obszarach wiejskich i slumsach;
  26. wzywa władze kenijskie do rozwiązania problemu nierówności ekonomicznych pomiędzy bogatymi i ubogimi w celu umożliwienia bardziej zrównoważonego podziału bogactwa w kraju; wzywa je również do uwzględnienia kwestii leżących u podstaw tego problemu, takich jak własność ziemi, które osłabiły sprawowanie rządów w kraju;
  27. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji Radzie AKP-UE, Komisji Europejskiej, Unii Afrykańskiej, Parlamentowi Panafrykańskiemu, IGAD, EAC, Zgromadzeniu Legislacyjnemu EAC oraz rządowi i parlamentowi Kenii.
-